"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 80 — 1929 | Federated Pressin jäsen | Torstaina, huhtik. 4 p:nä — Thu., April 4 | Member The Federated Press | XIII Vuosik. — Vol. XIII

Canadan Suom. Järj. edustajakokous jatkuu edelleenkin

Vapauden muuttokysymys ja yhteydessä olevat seikat esillä

JÄRJESTÄJÄN LIIKKEELLÄ PITÄMINEN JA YLEINEN VALISTUSTYÖ

Kertomuksen tätä kohtaa esittäessä teki sihteeri selkoa erinäisistä toimenpiteistä järjestäjän liikkeellä pitämisestä Can. työläisnaisten liiton yhteydessä. Toveritar Sanna Kannaston matkaa oli avustettu, mutta tov. Kannasto ei voinut jatkaa työtä karkoitusuhkan takia. Muun valistustyön suhteen oli julkaistu opiskeluainehistoa historiallisen materialismin ja kehitysopin opiskelemiseksi. Jäsenistöllä ei kuitenkaan ole ollut riittäviä voimia sulattaa kaikkea ainehistoa. Tarvitaan varsinkin nuorison ja pioneerien opetusta varten erikoinen opas sekä käytännöllinen toimintamuoto.

Keskustelua sukeutui pioneerikurs-seista. Toveri Stahlberg toivoi, että kiinnitettäisiin huomiota Quebecin alueen valistumiseen Montrealiin ja aina Nova Scotiaa myöten. Montrealissa on järjestetty kursseja varhaisnuorisolle ja niitä avustettu eri kieliryhmien taholta. Kysymys lähetettiin valistusasiain valiokuntaan.

KIELIOPISKELU

Edustajat yleensä totesivat että englannin kielen opiskeluun on järjestössä kiinnitetty liian vähän huomiota. Pidettiin erittäin tärkeänä sitä, että suomalaiset työläiset saadaan oppimaan englantia, sillä kielitaidosta riippuu suuressa määrässä se, millaisella teholla jäsenet saadaan kiinnitetyksi aktiiviseen luokkataisteluun ja maan yleiseen työväenliikkeeseen.

TOVERILEHTI "KAMFIN" EDUSTAJAN TERVEHDYS

Canadan juutalaisen työväestön äänenkannattajan, "Kamfin", toimittaja Halperin lausui tervehdyksen lehtensä ja järjestyneen juutalaisen työväestön puolesta. Toveri Halperin lausui, että olevista oloista johtuu, että "Kamf" on saanut ankarasti taistella pyrkiessään kolmivuotisen olemassaolonsa aikana järjestämään juutalaista työväestöä, sillä enemmistö juutalaisista ovat pikkuporvaristoa, pienkauppiaita y.m. Lehti on kuitenkin tehnyt voitavansa asiassa. Lausui että on merkitsevää, että lehden ja juutalaisen työväestön puolesta lähestytään suomalaisia työläisiä. Viittasi toveri Vaaraa kohdanneeseen vangitsemiseen ja tuomioon, ja että vallankumouksellista juutalaistakin työväestöä vastaan on hyökätty, kuten näkyy siitä, että haaleja on suljettu ja puhevapautta vainottu ja painosti kaikkien työväen voimien yhteenliittämistä näitä hyökkäyksiä torjumaan.

VAPAUDEN LEHTILIIKE

Tämän jälkeen jatkettiin toimintakertomuksen käsittelyä edellämainitulta kohdalta. Asian yhteydessä käytiin jonkinlainen "pyykinpesu", jossa arvosteltiin toimeenpanevan komitean toimintaa erikoisesti Vapauden muuttamiskysymyksessä. Nyt suoritetussa keskustelussa ja arvostelussa ei kuitenkaan enään esiintynyt sitä kiihkoa ja tulta, minkä kysymys oli aiheuttanut puolella ja toisella silloin kun siitä keskusteltiin yleisesti viime kevät talvella.

Port Arthurin edustaja, tov. Kari arvioi, että toimeenpaneva komitea ei ollut oikeassa leimatessaan lehden kotipaikkakysymyksessä Sudburyn ja Port Arthurin kannattajia nurkkapyyteiden ajajiksi. Toverit Oksanen ja Vuori Pohjois-Ontariosta huomauttivat, että vaikka eri paikkakunnilla saattoikin esiintyä jonkinlaista "paikkakuntakrakkautta", niin hyvin Sudburyssa, Port Arthurissa ja pohjoisessa, kuin Torontossakin, ei asiassa kuitenkaan ilmennyt mitään yksilöetujen ajamista. Asiasta toimitettua äänestystä vaitettiin puolueelliseksi. Edustaja Sivula väitti, että toimeenpanevan komitean selitys, ettei kyseessä olisi ollutkaan mikään äänestys vaan jäsenistön mielipiteiden esilletuominen, ei tunnu uskottavalta, sillä varmaa olisi ollut, että jos äänestys olisi ollut edullinen Torontolle, olisi lehti siirretty sinne.

Tov. Hautamäki puhui myöskin asiassa käytettyä äänestystapaa vastaan sanoen että jäsenistö käsitti sen kaikissa tapauksissa äänestykseksi, saaden tukea tälle käsitykselleen toimeenpanevan komitean alustuksesta järjestökeskustelun aloittamisesta. Jos sanotunlaista äänestystapaa pannaan jossakin yhteydessä käyntiin vastaisuudessa, on tulos oleva yhtä arveluttava, sillä tässä tapauksessa "ne hävisivät, jotka voittivat".

Tov. Jackson huomautti, että lännellä oli asetuttu yläpuolelle paikkakuntaetuja. Stahlberg selitti olleensa muuttokysymyksen aikana P. Arthurissa ja Sudburyssa, eikä havainneensa että asiata olisi käsitelty nurkkakuntaisuuspohjalta. Monet äänestykset ohjeista huolimatta tekivät koko äänestyksen sekavaksi. Montrealin osasto hyväksyy toim.panevan komitean ehdotukset erinäisten teknillisten parannusten aikaansaamisesta lehden ulosantamisessa. Tov. Virta arvioi, että esittäessään järjestökeskustelun aloittamista, oli toimaeenpaneva komitea pannut etusijassa esille Vapauden edut, ja puolueen etu tuli esille vasta perästäpäin. Mielipide-äänestys oli tarpeeton, jos aijottiin ratkaista asia siitä riippumatta. Toronton osaston menettely äänestämättä jättämisestä herätti ikävä ajatuksia.

Tov. Mertanen puolusti toim.panevaa komiteaa, selittäen ettei se turhan takia pannut toimeen mainittua mielipide-äänestystä. Se oli välttämätöntä joukkojen käsityksen selvillesaamiseksi. Edustajakokous ei voi aina tarkoin määritellä toim.panevan komitean tehtävät. Liikkeenhoitaja oli esittänyt, ettei Vapautta voida laajentaa nykyisessä huoneistossa ollessaan, ja kun edellinen edustajakokous edellytti, että laajentaminen toimitetaan, jos uudet koneet saadaan mahtumaan entisiin tiloihin, ja monilta paikkakunnilta oli saapunut kirjelmä, joissa vastustettiin talon rakentamista Sudburyyn, koska epäiltiin että lehti tulisi pysyvälsesti sidotuksi tähän paikkakuntaan, ei toim.panevalla komitealla ollut muuta keinoa, kuin esittää asia jäsenistön keskusteltavaksi. Äänestyksen jälkeen on tehty kaikki, mitä on voitu lehden parantamiseksi niissä puitteissa, kuin lehti nykyään ilmestyy. Toim.paneva komitea on aina tahtonut toimia parhaansa mukaan, eikä diktaattorimaisesti.

Tov. Kannasto ei halunnut ottaa päällensä syytöstä, että olisi toiminut epäjohdonmukaisesti. Katseli asiaa siltä kannalta, että jos Sudburyyn tehdään liiketalo Vapaudelle, voidaan se edullisesti myydä, jos lehti jostakin syystä muutettaisiin vastaisuudessa jonnekin muualle. Lotti, jolle talo aijottiin rakentaa, ostettiin edullisesti, ja on siitä tarjottu jo enemmän, kuin ostohinta.

Tov. Hill: Lotti ostettiin sen jälkeen, kun asiaa oli yhdessä tutkittu t. Ahlqvistin ja Kannaston kanssa. Viittasi siihen, että Port Arthurin edustajan esityksestä oli edell. ed. kokouksessa hyväksytty Vapauden suhteen, että konetsoa voidaan lisätä, jos sopivat nykyiseen paikkaan, sillä Port Arthurissa vastutettiin talon rakentamista

(Jatkoa 3:lla sivulla)

Canadan neulomatyöläisten edustajakokous toukokuussa

MONTREAL, huhtik. 4. — Canadan neulomatyöläisten liiton, Industrial Union of Needle Trades Workers of Canada, ensimäinen kansallinen edustajakokous tullaan pitämään täällä toukokuun 10, 11 ja 12 päivinä. Kutsukirjeet edustajakokoukseen on lähetetty juuri liiton yksiköille, työväenlehdille ja veljesjärjestöille.

Liiton edustajakokouksessa tulee esille tärkeitä suunnitelmia järjestön lujittamiseksi ja sen taistelukuntoisuuden kohottamiseksi, saadakseen sen avulla kohotetuksi neuloma-ammatelssa työskentelevien työläisten elintasoa, joka, kuten yleisesti tunnetaan, on erittäin alhainen, johtuen se alle nälkärajan poljetuista palkoista.

"Southern Gross" pitkällä lentomatkalla

Sydney, Australia, huhtik. 1. — Lentokone Southern Gross, joka tuli kuuluisaksi taannoin Tyynen meren lentomatkan johdosta, joutui pakkolaskeutumiseen tänään 100 mailia Wyndhamista, Australian koillisella rannikolla, ollessaan pitkän lentomatkan alkutaipaleella. Lentäjät Charles Kingford-Smith ja Charles T. Ulm, sekä radiolennättimen hoitaja pelastuivat loukkaantumatta. Lentomatkan päämääränä oli Englanti.

Ilmailijat kadoksissa

Sydney, Australia, huhtikuun 2. — "Southern Gross" lentokone, joka lähti pitkälle lentomatkalle, mukanaan Tyynen meren lentäjät Kingsford-Smith ja Charles Ulm, on kadonnut johonkin Australian pohjois-lännen metsiin Luultavasti ovat he joutuneet laskeutumaan maahan, ollen kuitenkin kykenemättömiä antamaan tietoja mukanaan olevan radion kautta, koska radio oli asetettu vain ilmassa käyttöä varten.

Ontarion pääministeri tehostaisi opetusjärjestelmää

Keskittäisi maaseutuoppilaiden kouluttamisen suurempiin keskuksiin

TORONTO, Ont., huhtik. 3. Ontarion maakuntahallituksen pääministeri G. H. Ferguson esitti tänään kantansa koululaitokseen nähden olevan pienten maaseutukoulujen poistamisen ja opetustyön keskittämisen suurempiin keskuksiin. Pääministeri, joka on myös maakunnan opetusministeri, selosti tällä kertaa 15 prosenttia maakunnan kouluista olevan maaseutukouluja, joissa on alle kymmenen oppilasta kussakin.

Suotavamman järjestelmän katsoi hän olevan koululaitosten keskittämisen suurempiin keskuksiin, jonne koululaiset voidaan lähettää pitempien matkojen päästä. Tällä tavoin katsoi hän voitavan välttää paljon turhaa monien koulujen ylläpitämisestä koituvia kulukeja. Tämän seurauksena voitaisiin saada tehoisampaa opetusta nykyaikaisemmissa koulurakennuksissa, sekä yleensä paremmin aikaa vastaavien laitteiden y.m. kanssa.

Pääministeri Fergusonin ajatus on hyvä sellaisenaan, mutta se rajoittuu ainoastaan parempiosaisten osalle. On selvää, että vähävarainen farmari, jolla tuskin voi pitää lapsensa koulussa kotoa käsin, ei voi rahastaa niiden lähettämistä kaupunkipaikkoihin. Mutta todellisuudessa työläisten ja farmarien lapset eivät paina paljoa kapitalistisessa puntarissa!

MILJOONA DOLLARIA KULUTETTU SEVEN SISTERS-PUTOUKSEN KEHITTÄMISEEN.

Winnipeg, Man., huhtik. 2. — Samalla aikaa kuin kuninkaallinen komissioni tutkii väitteitä Winnipeg Electric-yhtiön ja Manitoban maakuntahallituksen välisistä epäjohdonmukaisista suhteista, menettelee tämä yhtiö saamiensa Seven Sisters-putousten kanssa aivan kuten heidän omistusoikeuttaan siihen ei olisikaan asetettu kyseenalaiseksi.

Maakuntahallitus luovutti mainitut putoukset Winnipeg-sähköyhtiölle vesivoimalaitoksen rakentamista varten. Yhtiö sai erittäin suotuisat ehdot, jotka tulkittiin siltä, että edellisissä maakuntavaaleissa oli yhtiö antanut huomattavaa vaaliavustusta hallituspuolueelle, samoin kuin muillekin vaaleihin osallistuneille puolueille.

Riitaisuuksien jatkuessa on Winnipeg-sähköyhtiö rakennuttanut 14 mailia pitkän rautatien kysymyksessä olevalle paikalle. Tämän lisäksi on muuhunkin kehitystyöhön jo alettu, ollen kaikkiaan noin miljoona dollaria sijoitettu alkuvalmisteluihin. Patoakin on jo alettu rakentaa.

Nova Scotian kaivosteollisuuden laajeneminen

Uusia mineraaleja sanotaan löydetyn

HALIFAX N. S., huhtik. 3. — Nova Scotian maakunnan kaivosministeri eversti G. S. Harrington tänään lausui, että nova scotialainen kaivosteollisuus tulee lähiaikoina suunnattomasti laajenemaan, erään uuden kaivoksen tullessa avattavaksi tämän vuoden ajalla.

Tässä kaivoksessa, jonka paikkaa hän ei kuitenkaan maininnut, sanoi ministeri löydetyn huomattavia kerrostumia sinkkiä, lyijyä ja kuparia. Hän selosti asianomaisen kaivannon omistajain suunnittelevan suuren sulaton ja jalostuslaitoksen rakentamista kaivannolle. Tähän yritykseen tullaan sijoittamaan heti noin miljoonan dollaria.

Josko tässä jutussa on perää tai ei, niin tullaan se pian näkemään. Tarkoituksena voi olla suurten työttömäin joukkojen väliaikaisesti rauhoittaminen, tekemällä ikäänkuin epäsuoranaisia lupauksia teollisuuden elpymisestä.

Satoja surmautunut arabialaisten heimosodassa

Wahabi-heimolaiset hyökänneet toisen arabialaisheimon kimppuun teurastaen viisisataa

JERUSALEM, huhtik. 3. — Tänne on tiedotettu sähköteitse, että viisisataa Bedouin-heimokuntaan kuuluvaa arabialaista on saanut surmansa wahabilaisten hyökätessä näiden leiripaikkaan Jebelbeibissä.

Näiden kahden arabialaisheimon välinen heimosota on ollut käynnissä kautta aikojen, saavuttaen silloin tällöin kauhistuttavan laajuuden kuten tässäkin tapauksessa.

Maalarien ja koristetaiteilijain lakko Montrealissa

LAKKO PUHKESI TOISSAPÄIVANÄ — YLI KAHDEKSANSATAA LAKOSSA

MONTREAL, huhtikuun 3. — Eilen puhkesi täällä maalarien ja koristetaitelijain lakko, johon osallistuu yli kahdeksansataa International Painters, Decorators and Wall Paperhangers' Unioon kuuluvaa työläistä. Lakko johtui siitä, että työnantajat eivät hyväksyneet työläisten esittämää uutta työ- ja palkkaehtosopimusta.

Yhdysvaltain kommunistisen nuorisoliiton konventsioni

NEW YORK, huhtik. 4. — Kommunistisen nuorisoliiton (Young Workers Communist League) ensimäinen yleiskansallinen konventsioni alkaa New Yorkissa, t.k. 26 päivänä, ilmoitetaan asianomaiselta taholta. Konventsionin suunnittelut ovat olleet esillä jo pitemmän aikaa, mutta konventsionin ajasta on nyt vasta lopullisesti päätetty.

Konventsionin työjärjestys julkaistan lähimmässä tulevaisuudessa.

Isorokkoa valtamerilaivalla

Sataviisikymmentä matkustajaa pidätetty karanteerlin

HALIFAX, N. S., huhtik. 3. — Tänne saapuneella valtamerilaivalla Doric huomattiin eräässä Englannista saapuneessa lapsessa tulirokkoa, joten 746:sta laivan kolmannen luokan matkustajasta joutui sataviisikymmentä rokotettavaksi ja senjälkeen eritettäväksi.

Turskanmaksaöljyä hiivasta

Tunnetun valmisteen tekemisessä ei tarvitakaan kalanmaksaa kuten yleensä luullaan

MONTREAL, P. Q., huhtik. 3. — Tänne tulleiden tietojen mukaan on eräs indianalainen professori keksinyt kemiallisen prosessin, jonka avulla hiivasta voidaan tehdä "turskammaksa öljyä", sen sijaan, että tällä kertaa suunnattomia määriä turskaa tarvitaan vuosittain tähän tarkoitukseen.

Kalanmaksaöljyn ravintoarvon sanotaan johtuvan siinä olevasta kemiallisesta aineesta, ergosterolista, joka on löydettävissä myös hiivasta ja eräänlaisista sienikasveista. Aine eristetään hiivasta eräänlaisen pähkinän (peanutin) öljyn ja ultraviolet-säteiden avulla.

Uudella proseesissilla on se edellytys, että kasveista saatu ergosterol-aine ei pilaannu ja tule happamaksi niin pian nykyisin tunnettu kalanmaksaöljy.

Uusi neuvostofilmi "Arsenaali" valmistunut

MOSKOVA, huhtik. 3. — Uutta neuvostofilmiä, "Arsenaali" on jo muutamia kertoja esitetty Moskovassa. Ranskalainen kirjailija Barbusse ja useat muut europalaiset ovat filmistä antaneet yhtä loistavat arvostelut kuin "Potemkinista".

Filmauksen on johtanut nuori ukrainalainen, Dovdjenko. Filmin aihe on sisällissodasta, taisteluista bolshevikien ja valkokenraali Petljulan joukkojen välillä. Omituista kyllä, filmi päättyy punaisten joukkojen, tilapäiseen tappioon. Punaisten' yljohtaja paljastaa rintansa epätoivoisessa taistelussa vihollisten kuulille ja viimeisinä sanoinaan huutaa: "Minä kuolen, mutta lopuksi vallankumous kuitenkin voittaa", ja kaatuu kuolleena pirstotun konekivääri rin päälle. "Arsenaali" on parhain "sotakuva", mitä Neuvostoliitossa on koskaan valmistettu, vakuuttavat europalaiset arvostelijat. Filmin aihe on samallainen "Potemkinin" kanssa siinä suhteessa, että siihen ei sisälly rakkausseikkailua eikä salaliittolaismaista seikkailua.

VILLIHANHEN MAJATALO

Kingsville, huhtik. 2. — Villihanhi, joka vuotena 1918 merkittiin lintumerkillä Jack Minerin toimesta täällä ja sen jälkeen uudestaan v. 1928, oli jälleen eilen tullut entiseen "majapaikkaansa", ollen molemmat merkintärenkaat jaloissaan. Lintu oli tavanmukaisella kevätlennollaan pohjoiseen.

Manitoban lainlaatijakunta tukee maakuntahallitusta

Työväenpuolueen tekemä epäluottamuslause-ehdotus tullut kumottua

WINNIPEG, Man,. huhtik. 3. — Manitoban maakunnan lainlaatijakunta eilen julkitoi luottamuksensa maakuntahallitukseen, työväenpuoluelaisten edustajien tekemän epäluottamuslause-ehdotuksen tullessa kumotuksi.

Työväenpuolueen parlamenttiryhmän tekemä ehdotus keskittyi vaatimuksen että Seven Sisters-vesivoimarötösten tutkiminen jätettäisiin parlamentin komitealle, sen sijaan, että se hallituksen omaksuman kannan mukaan on nyt erikoisen kuninkaallisen komissionin käsiteltävänä.

Hallituspuolue suoriutui voitolla tässä kahakassa, liberaalisen ryhmän ryhtyessä kannattamaan sitä. Konservatiiviset ja itsenäiset parlamentti.edustajat kannattivat työväenpuoluelaisten tekemää ehdotusta.

Trotskin kannattajapiiri yhä pienenee

Sinovjev ja Kamenev tuomitsevat trotskismin

MOSKOVA, huhtik. 1. — Sinovjev ja Kamenev ovat virallisesti ilmoittaneet lukeutuvansa Stalinin kannattajien joukkoon. Sinovjev on tämän yhteydessä erikoisesti korostanut sitä, että trotskismi on erittäin vaarallinen Neuvostoliitolle ja että se perusplirteiltään on varsin lähellä menshevismiä. Kamenev taas on puolestaan ilmoittanut, että hän tunnustaa Stalinin polltiikan trotskilaisia vastaan täydelleen oikeaksi ja liittyy siihen.

Englantilaiset myyvät koneita Neuvostoliitolle

Moskova, huhtik. 2. — Englannista äskettäin saapunut kauppalähetystö on saanut ensimäisen konetilauksen neuvostohallitukselta, joka käsittää $1,750,000 arvosta kutomoalan koneita, Mather Platt-tekca, joita koneita Neuvostoliitossa on entiten. käytännössä. Kauppaehdoista ei mainita, mutta uskotaan, että ostaja on saanut pitkäaikaisen maksuajan.

Lähetystön ja Neuvostohallituksen väliset neuvottelut kauppasuhteiden alkamisesta ovat alkaneet tämän viikon alkupuoliskolla.

Hirvittävä nälänhätä Belgian Kongossa

Riistojärjestelmä niittää satoa sielläkin

LONTOO, huhtik. 3. — Daily Express julkaisee sähkösanoman, jonka on lähettänyt Belgian Kongossa lähetyssaarnaajana toimiva toht. J. E. Church.

Kolmena sadekautena sattunut sato on alueella aiheuttanut hirvittävän nälänhädän, mainitaan sähkösanomassa. Takapajuisilla seuduilla on tuhansia ihmisiä kuollut ja on kuolemaisillaan nälkään. Miehiä, naisia ja lapsia kaatuu teiden varsille ja hyeenat hyökkäävät näiden elävien luurankojen kimppuun ennen kuin nälkä on lopettanut heidät. Isorokko ja muut kulkutaudit ovat alkaneet levitä nälkäalueella. Tähän mennessä ei hallitus ole ryhtynyt minkäänlaisiin toimenpiteisiin.

Kaksi herraspoikaa tuomittu murhasta

Atlanta, Ga., huhtik. 2. — Pitkän oikeustaistelun jälkeen, jossa monet lakimiehet esiintyivät, tuomittiin täällä rikkaista kodeista lähtöisin olevat Oglethorpe-yliopiston oppilaat George R. Harsh, Milwaukeesta, ja Richard Gallogly, Atlantasta, elinkautiseen vankeuteen ryöstön yhteydessä tehdystä murhasta.

Pojat tunnustivat "seikkailuhalusta" murhanneensa rohdoskaupan kauppaapulaisen Willard Smithin "hollauksen" yhteydessä ja samalla tavalla sekatavarakaupan palvelija S. H. Meeksin. Pojat tuomittiin vain ensiksimainitun murhasta, toinen murhajuttu ei tullen esille ensinkään.

UUSI SUURI KOLLEKTIIVINEN TALOUS

Moskova. — Donin aluepiirin Jeiskin piirissä järjestetään parhaillaan uutta suurta kollektiivista taloutta, joka tulee käsittämään 151 yksityistaloutta. Kollektiiviselle taloudelle luovutetaan 2,800 hehtaaria maata. Jonkun ajan kuluttua tulee kollektiiviseen talouteen liittymään vielä puolisentoista sataa taloutta.

Taistelut Meksikossa ovat ratkaisevassa käänteessä

Veriset taistelut alkaneet yhtäaikaa kolmella rintamalla

MEXICO CITY, huhtik. 2. — Associated Pressin sotakirjeenvaihtaja kertoo, että eilen alkoivat taistelut Meksikossa kolmella eri rintamalla. Kuukauden kestäneen kapinaliikkeen aikana on ensimäinen ratkaiseva taistelu alkanut liittohallituksen ja kapinallisten pääarmeijain välillä.

Jiminezin kaupungin ympäristöllä ja suurelta osalta kaupungin sisällä alkoi heti aamun sarastaessa eilen kiivaat taistelut, kun kapinalliset tekivät hyökkäykset kenraali Almazan johtamaa armeijaan vastaan. Sekä hallituksen että kapinallisten taholta on virallisestikin julistettu, että taistelut ovat alkaneet. Aikaiset raportit kertovat, että taistelua on käyty noin kaksi mailia pitkällä rintamalla ja verta on vuodatettu kuten konsanaan sotarintamalla.

Hyvät varustukset

Liittohallituksen lentäjät ovat tarkastelleet rintamaa ja selittäneet, että eilen puolenpäivän aikana olivat taistelut käynnissä Jiminezin kaupungin kaduilla, kun hallituksen joukot työnsivät kapinallisia takaisin. Sotasihteeri Callesin kerrotaan ilmoittaneen hallitukselle, että kapinallisten asemat ovat hyvin varustetut, mutta ylivoiman edessä he sitenkin jäävät tappiolle. Kapinalliset ovat kaivaneet juoksuhaudat kaikkialle Jiminezin ympärille ja pitävät voimakkaasti puoliaan. Molempien armeijain kaikki voimat ovat nyt keskitettyinä taisteluun.

Taisteluita lännellä

Samaan aikaan on ilmoitettu pääkaupunkiin, että kenraali Cardenasin joukot ovat edenneet nopeasti pohjoista kohden ja tehneet hyökkäyksen La Cruzissa olevaa kapinallisten tukikohtaa vastaan, joka on Mazatlan pohjoispuolella.

Kaikki kapinallisten etujoukot on jo pakoitettu peräänty mään.

Cardenas on selittänyt, että länsirannikolla olevat kapinallisten joukot ovat kaikki keskittyneet La Cruziin ja ovat valmiit taistelemaan kenraali Iturben johdolla.

Kolmannella rintamalla, äärimäisessä pohjoisessa, Nacon kaupungissa, Sonoran valtiossa, ovat kapinalliset uudistaneet ilmahyökkäyksensä saarroksissa olevia liittohallituksen joukkoja vastaan. Samaan aikaan alkoi myöskin jalkaväen ja ratsuväen eteneminen, jotka ahdistivat liittohallituksen joukkoja yhä ahtaamman saartoketjun sisään.

Amerikalaiset sotilaat ovat valmiit rajan takana Nacossa, Ariz., asettamaan kaupungin sotilaallisen valvonnan alaiseksi jos taistelut rajakaupungissa alkavat. Arvellaan nimittäin että meksikolaisia sotilaita saattaa joutua pakenemaan Amerikan puolelle.

Tuhannen hallituksen sotilasta vangiksi

Chihuahua, Ch., huhtik. 3. — Kapinallisten päämajasta ilmoitettiin eilen, että he ovat vanginneet 1000 hallituksen sotilasta etelä-Jimenezissä. Samoin ilmoittaa kapinallisten päämaja heidän pudottaneen yhden hallituksen lentokoneista.

Myöskin ovat kapinallisten johtajat selittäneet, että ratkaiseva taistelu hallituksen ja kapinallisten välillä käydään 24 tunnin sisällä.

Suomen sotalainahankkeet

Ensimäinen askel varustelussa sotaan Neuvostoliittoa vastaan

HELSINKI, huhtik. 2. — Porvarilehtien kertoman mukaan kirjoitetaan Moskovan Pravdassa erittäin jyrkässä äänilajissa kansainliittoa vastaan siellä vireillä olevan sotalainahankkeen johdosta. Lehti sanoo, että kansainliiton neuvoston kokouksessa äsken tehty päätös sotalainahankintakysymyksessä on tähdätty Neuvostoliittoa vastaan ja sen tarkoituksena on auttaa reunavaltioiden varustautumista. Lehti korostaa erikoisesti sitä, että asian on virallisesti alulle pannut ja kiihkeimmin sitä ajanut Suomi, jonka maantieteellinen asema ei salli sotaa minkään muun vallan kanssa kuin Neuvostoliiton.

Vieläkö Suomen viranomaiset ja sosdem johtajat voivat väittää, että he ovat halunneet kehittää ystävällisiä suhteita Neuvostoliiton kanssa?

Englantilaisia maanviljelystyöläisiä saapunut

HALIFAX, huhtik. 2. — Englannissa maanviljelyskouluutuskeskuksissa canadalaiseen maanviljelykseen opiskelleita brittiläisiä saapui tänne valtamerilaiva Doricilla tänään, jatkaen matkaansa lännelle Winnipegiin. Joukkueessa oli kaikkiaan 110 henkilöä, ollen he ammatiltaan kaivostyöläisistä koneenkäyttäjiin saakka.

Englannissa vallitseva vaikea työttömyys on ajanut nämäkin miehet yrittämään tänne "mahdollisuuksien maahan", jossa tälläkin hetkellä on itsessään runsaasti työttömiä. Luultavasti tulevat hekin yhtä suuresti petetyiksi kuin aikasemmatkin tänne Englannista lähetetyt joukkueet, joille oli luvattu järjestää täällä kaikkea hyvää.

Piinajuoksu taasen alkanut

Salo kolmantena ylimantereen juoksussa

TRENTON, N. J., huhtik. 2. — Ylimantereen juoksu alkoi viime sunnuntaina, kun 78 juoksijaa lähti matkalle New Yorkista Los Angelesiin, Cal. Juoksijoista on 25 viime vuoden ylimantereen juoksuun osallistuneita. Ensimäinen taival oli Elizabethiin, N. J., matka 22.1 mailia. 3,500 mailin matka lasketaan ottavan 80 päivää, juoksijat saapuen perille kesäk. 18 pnä.

Sunnuntaina saapui ensimäiseksi Ed Gardner, neekeri Seattlesta, Wash., aika 2 t. 59 min. 30 sek. Toiseksi tuli Sam Richman, New Yorkista, 15 sekuntia jälessä. Seuraavina olivat belgialaiset veljekset Karl ja Juul Cools.

Maanantaina tuli 46 mailin matkalla, Elizabethista tänne, ensimäiseksi Paul Simpson, Burlington, N. C., ajalla 6 t. 10 m. 50 sek. Toiseksi Juul Cools, 6:2?:20; kolmanneksi Passaicin, N. J., suomalainen John Salo (joka tuli toiseksi viime vuonna) ajalla 6:32:00; neljänneksi Ed Gardner, 6:37:38; viidenneksi Voight Houfstater, Manistee, Mich., 6:39:05; kuudenneksi Karl Cools, 6:47:19. Olli Wänttinen (New Yorkista) oli 10:s ajalla 7:23:50.

Kahden päivän juoksusta ovat yhteisajat seuraavat: 1) Paul Simpson, 8:30:05; 2) Juul Cools, 8:29:20; 3) John Salo 8:48:15; 4) Ed Gardner, 8:37:18; 5) Voight Houfstater, 8:54:20; 6) Karl Cools, 8:52:04; 7) Herbert Hedeman, 8:55:43; 8) Arthur Newton (Etelä-Afrika), 9:11:45; 9) S. Richman, 10) Olli Wänttinen, 9:35:35, j.n.e.

Kokeiluja nopeilla lentokoneilla

Lontoo, huhtik. 1. — Englannissa kokeillaan parhaillaan pienillä Lehtiieder Cup lentokoneilla, ja tuloksena voi olla että näillä lentokoneilla lähituleivaisuudessa kehitetään kulkunopeus joka saavuttaa 300 mailia tunnissa. Sotatarkoituksessa on nopealla, pienellä lentokoneella suuri merkitys.

Neuvostoliiton puoluekonferenssi siirretty

Moskova, huhtik. 2. — Neuvostoliiton kommunistipuolueen konferenssi, jonka piti alkaa näinä päivinä, on siiretty kolmella tai neljällä viikolla ilmoitetaan asianomaiselta taholta.

Konferenssin siirtämiseen ovat vaikuttaneet kevätkylvöt, sillä ilman tarkkaa tietoa siitä, miten kevätkylväkamppailu onnistuu, ei puolue voi tarkalleen määritellä maatalousohjelmaansa. Kevätkylvöt ovat jo alkaneet etelässä ja tulevat suoritetuiksi tämän kuukauden aikana. Kevätkylvö-kamppailuun osallistuvat ammattiunlot, kommunistipuolue, punaarmeija ja nuorisoliitto täydellä voimalla. Näin voimaperäistä rynnäkköä ei kevätkylvöihin nähden ole vielä koskaan saatu aikaan Neuvostoliitossa. Kylvökamppailun kokemukset ja menestys tulevat vaikuttamaan maataloudellisten toimenpiteitten määrittelyyn konferenssissa.

VAPAUS — Canadan suomalaisen työväestön ainoa äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
S. G. NEIL. A. VAARA (vankilassa). B. A. TENHUNEN, R. PEHKONEN, M. POHJANSALO.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
Kirjevaihtoilmotukset $1.00 kerta, $2.00 kaksi kertaa. — Ariolliitoon menneille onnentoivotukset 50c palstatuuma. — Nimenmuuttoilmotukset 50c kerta, $1.00 3 kertaa. — Syntymäilmotukset $1.00 kerta, $2.00 2 kertaa. — Asentocroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. — Kiitosilmotukset $1.00 kerta. — Kuolemanilmotukset $2.00 kerta, 50c lisämaksu kiitoslauseella tai muistovärsyllä. — Halutaantiedot ja osotoilmotukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. — Tilapäisilmottajien ja ilmotusagenttuurien on, vaadittaessa, lähetettävä ilmotushinta etukäteen.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

Lehteen aiottujen ilmotusten pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivän edellisenä arkipäivänä.

Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W.
Vapauden konttori: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.
Vapauden paino ja latomo: Liberty Building, 37 Lorne St. Puhelin 2387W.

General advertising rates, 75c per col. inch. Minimum charge for single insertion, 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish people in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajan nimellä: J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Työväenluokan kansainvälinen juhla lähestyy

Työväenluokan kansainvälinen juhlapäivä, vappu lähestyy. Tämän juhlan valmistelupuuhiin on kaikkialla ryhdyttävä tarmokkaasti, muodostaaksemme siitä todellisen työväenluokka-armeijan katsastuspäivän, taistelupäivän vallankumouksellisten aatteiden levittämiseksi laajojen joukkojen keskuuteen ja voimannäyte porvaristolle työväenluokan taistelutahdosta.

Niillä paikkakunnilla missä ei vielä ole ryhdytty vapunvieton järjestelyyn, on asia otettava hetimiten esille. Sellaisilla paikkakunnilla, missä on useampia työläisten järjestöjä — ammatillisia, nuoriso-osastoja, naisten ja palvelijattarien yhdistyksiä, puolueen yksikköjä tai keskusjärjestöjä, urheiluseuroja, pioneerijärjestön osastoja — niillä paikkakunnilla on velvollisuus järjestää vappujuhlat yhteisiksi, kaikkia järjestöjä käsittäviksi. Siten saadaan niistä muodostumaan todellinen työläisten juhla, taistelujuhla.

Vappujuhlatilaisuuksien ohjelmasisällön tulee olla työväen luokkataistelukannan mukaisia. Jos kansainvälisessä työväenliikkeessä on tapauksia, jotka eivät ole luokkataistelukannan mukaisia ja ovat luokkataistelua vahingoittavia, ei niitä ole vappujuhlien yhteydessä sivuutettava, vaan vedettävä esille, paljastettava. Vappu on kansainvälisen köyhälistön taistelupäivä. Eikä sitä ole muuksi muutettava. Luokkataistelun tarkoitus ja sisältö tulee sillä olla. Tässä mielessä on työväen luokkataisteluliikkeen perusjärjestöjen vappujuhlat järjestettävä. Yhteiseksi joukkoesiintymiseksi. Kaikki työläiset luokkataistelulipun alle, on vapun tunnus.

Eräs lordi Melchettin lausunto

Berlinissä pidetyn kansainvälisen fascismivastaisen kongressin johdosta on Lontoossa ilmestyvä "Sunday Worker" julkaissut eräitä otteita Italian fascistilehti "La Tribunasta", jossa oli englantilaisen teollisuuskapitalisti Alfred Mondin haastattelu. Mond (nyk. aateloitu Melchet-nimiseksi) on lausunut lehdelle m.m. seuraavaa: "Minulla oli ilo tavata Mussolini. Hän otti minut vastaan viime viikon keskiviikkona ja meillä oli kolmen neljännestunnin keskustelu. Ymmärrätte tunteeni Mussolinia ja fascismia kohtaan, kun sanon, että jo muutamia vuosia olen tehnyt voitavani työrauhan edistämiseksi Englannissa. Teokseni "Teollisuus ja politiikka" todistaa tähän suuntaan käyvästä toiminnastani. Taloudellinen rauha täytyy toteuttaa puoluepolitiikan ulkopuolella. Kuitenkaan tätä tehtävää ei voida niinkään helposti suorittaa ja siksi on välttämätöntä päämäärän saavuttamiseksi muodostaa eri maissa erikoinen ilmapiiri. Fascismi on luonut tämän ilmapiirin. — — Olen aina taistellut sosialismia vastaan. Fascismi on pelastanut Italian käsittämättömästä vaarasta. Minusta näyttää, että fascismille on onnistunut toteuttaa se, mikä aina on ollut minun poliittinen ihanteeni — luokkien lojaalinen yhteistyö."

"Sunday Worker" huomauttaa tämän johdosta: "Tästä käy ilmi, että mondismin ("teollisuusrauhapolitiikan") perustajan suunnitelmana on tasoittaa tietä fascismin englantilaiselle vastineelle. Ja myöskin on selvää, että taistelun fascismia ja mondismia vastaan täytyy olla samaa taistelua. Tämän vuoksi täytyy kaikkien työläisten aktiivisesti tukea kansainvälistä fascisminvastustajain kongressia, joka vaikuttaa mondismin tappioon."

Mainittu lordi Melchett, kuten tunnettua, on äsken perustetun International Nickel-yhtiön päämiehiä, jonka yhtiön toimipaikkana ja saalistuskenttänä on keski-Ontarion kaivosalueet. Edellä oleva lausunto kuvastaa suorimmalla tavalla tämän nikkeli- ja kupariparoonin aivotuksia työläistensä riistäntään nähden, tullen niistä esille se, että ellei työläiset muuten suostu heille rikkauksia kokoamaan, on heidät siihen pakotettava väkivaltaisesti, kuten Mussolini on tehnyt Italiassa. Tästä johtuu lordi Melchettin fascismi-ihailu.

Mitä sanovat tähän keski-Ontarion kaivostyöläiset? Vieläkö he aikovat edelleenkin olla välinpitämättömiä järjestäytymiseen nähden ja antaa rauhassa nikkeliherrojen sitoa silmukka kaulaansa?

Puutavaratyöläisten teollisuusliiton edustajakokous alkaa ensi lauantaina

Ensi lauantaina alkaa pohjois-Ontariossa, South Porcupinessa, Canadan puutavaratyöläisten teollisuusliiton, Lumber Workers Industrial Union of Canada, edustajakokous, joka sääntöjen määräämällä tavalla pidetään joka vuosi.

Tässä, kuten edellisissäkin edustajakokouksissaan, tulee järjestöllä olemaan suuria niin valistuksellisia kuin myöskin järjestöllisiä tehtäviä pohdittavanaan. Liiton yksiköt kaikilla paikkakunnilla ovat jo kauan olleet valmistautumistyössä edustajakokouksen varalle, laatineet alustuksia liittoa koskevista tärkeimmistä kysymyksistä, luoden täten pohjaa kokouksen työlle ja yleensä liiton suurten tehtävien onnistumiselle metsä- ja sekatyöläisten järjestämiseksi omaan järjestöönsä. Tässä suhteessa liitolla onkin suuret toiminnan mahdollisuudet edessään. Suuret metsä- ja sekatyöläisjoukot ovat vielä järjestön ulkopuolella, järjestämättä alansa unioon. Tämä työ kysyy sekä voimia että sitkeyttä liitossa olevalta perusjoukolta, sillä esteet eivät suinkaan ole vähäiset katsoipa niitä miltä kulmalta tahansa. Lukuunottamatta niitä esteitä mitä asettavat puutavaratyöläisten järjestämiselle vastustavat "työväenjärjestöt", m.m. tuplajuuliaiset, joiden ainoana tehtävänä näyttää olevan vain kaikenlainen provoseeraaminen, ja puutavaraparoonien häikäilemättömyys — on suurena ja hankalana esteenä eri kansallisuuksiin kuuluvien työläisten lähestymiselle järjestymistarkotuksessa. Tämä kysymys onkin puutavaratyöläisten teollisuusliiton keskeisempiä. Metsissä työskentelee suuret määrät eri kansallisuuksiin kuuluvia työläisiä ja näitä ei suinkaan ole helppo johdattaa saman union jäsenyyteen. Toiset kansallisuudet tahtovat väkistenkin katsella toisten kansallisuuksien järjestäytymispyrkimyksiä epäluuloilla, jota vielä lisää suuressa määrin se provokatio, jota m.m. tuplajuulaisten ja työnantajien taholta harjotetaan Canadan puutavaratyöläisten teollisuusliittoa vastaan.

Huolimatta kuitenkin toisinaan voittamattomilta näyttävistä vaikeuksista, on Lumber Workers Industrial Union of Canada kohonnut huomioon otettavaksi tekijäksi Canadan kurjimmin palkattujen työläisten taisteluiden johtajana. Sen johdolla on käyty jo useita taisteluita työläisten elintason huonontamisyrityksiä vastaan, päättyen toiset niistä voitoilla ja toiset myöskin tappioilla. Tappioista huolimatta eivät kuitenkaan järjestön selkärangan muodostavat toverit ole menettäneet taistelumieltään, vaan uskovat vakaasti järjestäytymisen voimaan työläisten olosuhteiden parantajana.

Ensi lauantaina alkavassa edustajakokouksessa tulee esille, kuten edellä mainitsimme, tärkeitä järjestöllisiä ja valistuksellisia kysymyksiä, ja toivomme puolestamme, että kokous kykenee ne ratkaisemaan parhaalla mahdollisella tavalla, niin vaikeita kuin ne nykyhetken tilanteessa ollen lienevätkin. Tervehdimme siis veljellisesti edustajakokousta ja toivomme parhainta menestystä sillä osalla luokkarintamaa.

Etelä-Afrikan tasavallan asiat

Englannin ja erään sen dominionin, Etelä-Afrikan tasavallan välillä on syntynyt mielenkiintoinen selkkaus. Etelä-Afrikan tasavallan hallitus on solminut Saksan kanssa sopimuksen, jonka mukaan viimemainittu asettaa erittäin edulliset ehdot Etelä-Afrikan terästeollisuuden kehittämiselle ja Etelä-Afrikan hallituksen käsissä oleviin terästuotantolaitoksiin, kutsutaan johtaville paikoille saksalaiset spesialistit. Englannin kapitalistit näkivät tässä sopimuksessa vakavan iskun niille etuisuuksille, joita Englanti oli tähän asti pitänyt monopoolisesti käsissään Etelä-Afrikassa.

Heti sopimuksen julkaisemisen jälkeen alkoi englantilaisessa lehdistössä, parlamentissa ja teollisuudenharjottajain järjestöissä laaja kamppailu sen puolesta, ettei sopimus tulisi vahvistetuksi. Englannin teollisuusfederatsioni antoi erikoisen julistuksen. Siinä ilmoitetaan, että "ei voi olla tietysti kysymystäkään siitä, että Etelä-Afrikan tasavallalla, joka on Iso-Britannian eri kansojen muodostaman liiton itsehallitseva jäsen, olisi oikeutta omaksua minkä politiikan tahansa, joka sen mielestä olisi edullisinta omille edulleen."

Edelleen julistuksessa sanotaan: "Etelä-Afrikan tasavallan hallituksen tällaisen esiintymisen seurukset suuresti huolestuttavat Englannin liikemiespiirejä, jotka arvelevat, että nämä seuraukset antavat vakavan iskun Englannin ja Etelä-Afrikan kauppavaihdolle."

Tämä kuulostaa jo uhkaukselta: Englanti ei tule ostamaan Etelä-Afrikan tasavallalta mitään, jos se solmii taloudellisia suhteita Saksan tai joidenkin muiden maiden kanssa. Teollisuusfederatsioni ei kuitenkaan osota, minkälainen se toinen tie on, jota Etelä-Afrikan tasavallan tulisi kulkea, mutta siitä se painostaa, että Englannilla täytyy olla kaikki etuisuudet.

Sen jälkeen teollisuusfederatsioni kertoo julistuksessaan siitä, mitä hyvää Englanti on tehnyt Etelä-Afrikalle. Se on luonut imperiumin kauppakamarin, joka edistää dominionien ja siirtomaiden tuotteiden vientiä kulutusmarkkinoille, se on antanut lainoja helpoilla ehdoilla ja laatinut v. 1900 erikoisen lain siirtomaalainoista. Sen lisäksi Englannin hallitus panee osan varoistaan armeijan ja laivaston ylläpitoon, joka on välttämätöntä koko impereriumin suojelemiseksi eikä aincastaan Englannin. Niinpä yksin laivaston ylläpitoon Englanti kuluttaa vuosittain 58 miljoonaa puntaa.

Samalla kun käy tämä kapitalistien välinen taistelu, käy Etelä-Afrikassa myöskin toinen taistelu, jossa Englannin ja Etelä-Afrikan kapitalistit esiintyvät yhteisrintamassa. Tämän taistelu on valkoihoisten riistäjien ja tummaihoisten riistettyjen välistä taistelua. Transvaalin (Etelä-Afrikan liiton sisämaa) yliopiston professori Brux kertoo tästä paljon mielenkiintoista. Tämä professori on pitemmän aikaa tutkinut oikeuselimien toimintaa, niiden suhtautumista neekereihin, ja julkaissut kuvauksia useista tosiasioista, ja vielä sellaisista tosiasioista, jotka ovat saattaneet itsensä porvaristonkin hämilleen.

Tutkimustensa pohjalla professori Brux kirjottaa: "Etelä-Afrikan oikeuksissa tuomari täyttää velvollisuutensa vissien edeltäpäin määrättyjen katsantokantojen mukaan." Nämä "edeltäpäin määrätyt katsantokannat" ovat seuraavanlaiset: "Ensinnäkin on luonnollista, että riidan sattuessa valkoihoisen ja alkuasukkaan välillä käyttää valkoihoinen aina fyysillistä voimaa. Jos tällöin alkuasukas kuolee, niin voidaan olettaa, että hän ei kuollut fyysillisen voiman käyttämisen johdosta, ellei aivan ehdottoman selvät todistukset väitä päinvastaista. Toiseksi valkoihoista ei saa tuomita kuolemaan siitä, että hän on tappanut neekerin. Mutta koska lain mukaan ainoa tuomio murhasta on kuolemantuomio, niin tällaisissa tapauksissa tuomareiden ei ole tunnustettava valkoihoista syylliseksi murhaan. Kolmanneksi, jos valkoihoinen, joka on tappanut neekerin, tuomitaan joiksikin kuukausiksi vankeuteen, niin tätä pidetään riittävän oikeudenmukaisena ja oikeus on täyttänyt velvollisuutensa. Lopuksi, neekerien todistuksiin ei tarvitse uskoa. Sen tähden niissä tapauksissa, jolloin valkoihoisen ja neekerin todistukset ovat vastakkaiset, on valkoihoisen todistus katsottava todenmukaiseksi."

Eräs europalainen, jota syytettiin harkitusta murhasta, sanoi lyöneensä neekeriä kangella päähän niin, että neekeri kuoli. Oikeus antoi tuomionsa: "syytön" ja vapautti hänet. Eräässä toisessa tapauksessa valkoihoista syytettiin neekerin murhasta. Valkoihoinen oli piessy neekeriä sillä seurauksella, että neekeri pian sen jälkeen kuoli. Lääkärintarkastus osotti, että neekerin maksa oli murskaantunut, joka tuotti kuoleman. Oikeus katsoi valkoihoisen syylliseksi lyömiseen ja tuomitsi hänet kahdeksi viikoksi vankeuteen ilman pakkotöitä.

Port Arthurin uutisia

S. J. OSASTON KOKOUS

on sunnuntai iltana huhtikuun 7 päivä. Kokouksessa tulee käsiteltäväksi paljon tärkeitä asioita. Kaikkien jäsenien läsnäolo välttämätön.

ARVO VAARAN

puolustusrahaston hyväksi toimeenpannuista iltamista huhtikuun 30 päivä oli tuloja $36.75, joka summa on lähetetty puolustusliitolle.

OSKAR HIETALA

Fort Williamista jätti Vapauden täkäläiseen kirjakauppaan 5 dollaria tov. Vaaran puolustukseen käytettäväksi. Rahat on lähetetty asianomaiseen paikkaan.

"TEIVAS KUNINGAS"

Vai oliko se Kuningas Teivas. Olkoonpa päin kuinka vaan, joka tapuksessa tämä äiskä kuuluu aikoinaan olleen Pirkkalassa valtiaana ja on nyt hinnannut luunsa tänne Arthurlin. En tiedä onko ukko tullut tänne vallotustarkotuksissa, joka muuten ei mikään ihme olisi näin sotaisena aikana. Mutta täällä hän on ja jos haluatte päästä hänen meininkeistään kuusalle, niin tulkaa osaston haalille lauantai-iltana, huhtikuun 6 p., siellä se asia kai selviää.

VAPPUUN

on vielä paljon aikaa. Mutta onhan se työväestölle verrattain suurimerkityksellinen juhlakin. Ollen päivä jonka luokkatietoinen työväestö kautta maailman tuntee omakseen. Päivä jona työläiset tuhansin ja miljoonin kokoontuvat juhlimaan, päästämään äänensä kuuluville ja näyttämään voimansa maailman nykyisille valtiaille. Tällaista juhlaa ei siis voida alkaa liian aikaisin valmistelemaan.

Tältä kannalta katseli asiaa k.-puolueen täkäläinen kk. komiteakin ja asetti jo joku aika sitten komitean valmistelemaan Vappujuhlia. Komitea on jo pitänyt neuvotteluja ja valmistelut ovat täydessä käynnissä. Voimme siis odottaa jotakin tavallisesta arkielämästä poikkeavaa vappuna.

AGITATSIONIKOMITEA

ei ole tainnutkaan pitkiin aikoihin toitottaa maailmalle mitään hommista. Tämä ei kuitenkaan johdu siitä etteikö se olisi hommassa ollut. Kyllä se on ollut toimessaan jatkuvasti. Mutta äänettömyys johtuu siitä, että siinä on sellaisia vanhoja vakaantuneita puoluetovereita jotka tekevät työtään puskemalla tasaisesti, mutta hellittämättä ja sitkeästi pitämättä turhaa mölyä.

Mutta tässä eräänä päivänä nykäsi yksi tämän toimikunnan jäsenistä allekirjottanutta kyynäspäästä ja sanoi, että annappas nyt niiden ihmisten tietää sen "avliisin" avulla, että meillä on aikomus panna toimeen iltamat pikapuolliin. Koska, ja minkälaiset iltamat, tiuskasin kuten tavallista. Noo, ei sillä nyt vielä mitään hoppua ole, selitti toveri, ja että minkäkölaiset iltamat niistä tulee niin sitä ei nyt vielä voi niin tarkalleen sanoa, mutta sen vakuutan että niistä tulee suuremmoiset. Ottakaa siis tämä huomioon ja valmistautukaa vastaan ottamaan mitä tulemaan pitää. — S.

Toronton uutisia

PALVELIJATTARIEN TOIMINNASTA

Me palvelijattaret täällä Torontossa myöskin hiljakseen koetamme seurata toisten esimerkkiä, nim. kulkea ajan ja kehityksen mukana. Ikävä kyllä sanoa, mutta innokkaita on liian vähän joten toimintamme on hyvin pientä, siihen lukumäärään verraten, kuinka suurilukuisina olemme edustettuna Torontossa. Minä yksilönä en voi käsittää kuinka tytöt eivät harrasta omaa parastaan, liittymällä joukkoomme toimimaan, omien etujensa edistämiseksi ja oman itsensä kehittämiseksi, sillä kehitystä henkisesti me jokainen palvelijatar tarvitsemme. — Koettakaapas nyt kaikki tytöt ottaa huomioon, että meillä on oma osasto, joka tarvitsee tukea pysyäkseen hengissä niin kauan, kun meille alkaisi olla jotain hyötyä, tarkoitan: saamme sen niin suureksi ja huomatuksi, että kaikissa käänteissä meillä on oma osasto joka meiltä huoltaa ja turvaa huonon ajankin ollessa.

Sen verran me olemme saaneet aikaan, että meillä on tanssit tiistaina 9 p:vä t.k. Don-haalilla. 25 sentin sisäänpääsy maksulla alkaen 8:30 j.p.p. — Koko orkesteri soittaa ja vielä on hanurin soittaja aina välillä, joten takaan että ilo ei tule puuttumaan sinä iltana. Siis kaikki kannattamaan palvelustyttöjen tanssia kuka vaan suinkin on tilaisuudessa pääsemään. Siis näkemiin. — B.

Timminsin uutisia

METSÄTYÖLÄISEN KIRJE

Näin talven lopulla kokoontuu aina tähänkin kylään suuret joukot miehiä, jotka talven ovat työskennelleet metsissä, viettämään muutaman kuukauden loma-aikaa, tai odottamaan tilaisuutta koska taasen pääsee takaisin metsään, jos ei nimittäin satu käymään niin hyvä "luki", että saisi työn kaivantoon tai jonnekin muualle, joka muten on perin harvinaista tällä paikkakunnalla.

Missä nämä mainitut metsätyöläiset viettävät tämän joutoaikansa? Kulkemalla peliluolasta toiseen, ehkä aivan viimeisillä senteillä koettamassa "onneaan" korttipelissä, toverien seuratessa ympärillä kuinka siinä käy — tuleeko sitä rahaa vai meneekö.

Työläistoverit, jättäkäämme tuo alinomainen istuminen peliluolissa. Se turmelee ihmisen ruumiillisenkin terveyden puhumattakaan henkisestä rappeutumisesta. Me työläiset tarvitsemme kaiken energiamme ennenkuin me voime viedä asiamme lopulliseen voittoon.

Näinollen käyttäkäämme joutoaikamme niin, että siitä koituu hyötyä itsellemme sekä koko työväenluokalle.

Työläiset, jotka täälläkin työttömänä olette, käyttäkää suom. haalilla olevaa lukutupaa. Se on vapaasti kaikkien käytettävänä; siellä löytyy hyödyllistä luettavaa; se laitos on juuri sitä varten, että henkilöt jotka tilapäisestikin ovat paikkakunnalla, eivätkä näinollen aina voi itse tilata sanomalehtiä y.m. voivat siellä lukea, sillä sinne tulevat tämän manereen ja *Suomen työväenlehdet* sekä aikakausjulkaisut.

Työläisjoukot, me emme enää saa kulkea siinä välinpitämättömyydessä missä tähän asti olemme kulkeneet. Meidän velvollisuutemme on ruveta enempi kohottamaan teoreettista tietoisuuttamme luokkamme tehtävistä sillä pelkkä monilukuisuutemme ei meille takaa lopullista voittoa, siihen tarvitaan oikeaa taktiikkaa ja teoreettista tietoisuutta. — O.

Eri paikkakunnilta

Red Lake, Ont.

TYÖLÄISTEN NARRAAMISET

aina vain jatkuvat ja uusiintuvat Red Lakella. Tälläkertaa petkutti työmiehiä eräs insinööri, joka teetti muutaman kuukauden ajan koetustöitä täällä olevilla valtauksilla. Lienee herra itsekin ollut hyvin tiukalla niin sanotusta "mammonasta", koskapa lähti vaimonsa kera jalkapatikassa 48 mailin matkalle Gold Pines'iin. Työläisilleen oli ennen lähtöänsä jutellut laajoista tulevista työhommista. Sekä allekirjoituttanut heillä papereita voidakseen todistaa, että työ on tehty ja niin ollen oikeutettu nostamaan pankista työläisten palkat ja tuomaan rahat omistajille, kuten oli luvannut. Nyt kuitenkin on selvinnyt, että mainitulla herralla oli vain konnuus mielessä. Sillä saatuaan rahat Gold Pines'in pankista, oli lähtenyt niiden kanssa aivan eri suunnalle, siis rautatien varteen ja luultavasti sitten Winnipegiin. Näin ollen työläiset joutuivat tekemään ilmaista työtä ja kiroilemaan herrojen kavaluutta.

NIILLE TYÖNETSIJÖILLE

jotka ovat tiedustelleet työn saantia näiltä perukoilta, olkoon sanottuna että mitään mahdollisuutta ansiotöihin ei täällä nykyisin ole. Työolossa tälläkertaa näillä seuduin on lamaannus, aiheutuen etupäässä sähkön puutteesta jonka valmistumista odotetaan. Tammitöitä on tehty aina viime kesästä asti ja varmojen tietojen mukaan pitäisi tämän vuoden lopulla c. lemaan sähkö Red Lakella ynnä muualla ympäristöllä. Sillä mikäli tiedetään on ainakin Howey Gold Mines Ltd. tehnyt lopullisen sopimuksen sähköyhtiön kanssa ja niin ollen kesän aikana tulee työolot vasta vilkastumaan. Ainakin työt laajennetaan Howey mainilla.

JUOPOTTELU

ja sen yhteydessä ilmenevät tavat, kuten pienet "nahisemiset" alkavat näytellä täälläkin huomattavaa osaa. Vielä muutama kuukausi sitten oli harvinaista nähdä päihtyneessä tilassa olevaa henkilöä Red Lakella. Nyt näkee juopuneita tuhkatiheään. "Viinasaksoja", tuon alhaisen elinkeinon harjoittajia, on ilmestynyt kuin sieniä sateella. — Milloin ihmiskunta vapautuu tuosta hirvittävästä paheesta, joka vie lokaan niin monen ihmiselämän.

KEVAT

se tekee tuloaan, joskin myöhäisempänä edellisiä vuosia. Liikennekin on ilmoitettu voitavat pitää yllä aina hih. tikuun 10 p:ään asti, siis pitemmälle mitä edellisenä vuotena. — E.

TYÖVÄEN URHEILU

Ostohommat ovat taas vauhdissa

Helsinkiläinen "T. Tiedonantaja" kertoo porvarien taholta harjotetusta erotettujen työläisurheilijain kalastuksesta seuraavaa:

Meille on kerrottu, että viime aikoina ollaan eräiden pääkaupungin suurimpien porvarillisten urheiluseurain taholta harjoitettu hyvin pitkälle menevää kalastustyötä, joka pääasiassa on suuntautunut TUL:stä eroitettuihin tai rangaistuihin ensiluokan nyrkkeilijöihin. Niinpä ovat m.m. T. Zidbäck ja G. Bärlund saaneet vastaanottaa mitä houkuttelevimpia tarjouksia, o. vatpa houkuttelijat käyneet useita kertoja heidän kotonaankin, mutta ovat pojat kylmästi torjuneet luotaan moiset porvariston matalamieliset houkuttelijat, jotka käyvät heidän kimppunsa tarjouksineen, hyväkseenkäyttäen heidän asemaansa, olla estettynä kilpailemasta työläisten järjestämissä kilpailuissa.

Se on oikein pojat! Pitäkää rajat selvinä luokkavihollisiin. Älkää unhoittako, että te kuulutte tälle puolen rintamaa, eikä pussihousuisten työväensortajien joukkoon. Älkää antako kauniiden lupausten sokaista silmiänne, vaan osoittakaa, päättäväisesti kieltäytymällä luokkavihollistemme houkutuksista, olevanne todellisia työläisurheilijoita!

Samassa yhteydessä voisimme mainita myöskin siitä kiihkeästä ajojahdista minkä alaisena tunnettu jyryläinen mestaripainija Juhola on jo pidemmän aikaa ollut porvarillisten urheilupiirien taholta. Hänelle on luvattu pitkiä ulkomaamatkoja Ruotsiin. Saksaan j.n.e. Useampaan otteeseen on käyty kotona ruinaamassa ja kehuttu, mitä kaikkea ihanuutta heillä on tarjolla.

Jussi! Pää kylmänä! Katso, millaisessa asemassa ovat aikaisemmat yliloikkarit. Sinä et työläisenä sovi suojeluskuntalaisten säälittävään seuraan.

Yllä emme ole vielä tällä kertaa luetelleet kaikkia niitä, joita on kalastettu viime aikoina. Tiedossamme on vielä useita samanlaisia tapauksia. Ellevät nämä alhaiset houkuttelemiset ala loppua, tulemme tekemään asioista enempi selkoa ja samalla muutamia paljastuksia, jotka saattavat vakavasti horjuttaa yleisiä käsityksiä urheilusta, varsinkin mitä tulee amatööriurheilun kunnioittamiseen porvarien leirissä.

Ammatillinen liike

Autotyöläisten epävarmat työsuhteet

Katseletteko säännöllistä työpaikkaa? Älkää silloin yrittäkö autoteollisuutta. Säännöllinen työ on sellainen, jota autotehtailijat eivät voi antaa, mutta siitä huolimatta jakavat ne säännöllisesti jättiläismäisiä voitto-osinkoja. Mutta säännölliset palkat autotyöläisille, jotka rikkaudet luovat, sitä eivät autotehtailijat pidä välttämättömänä. Tällaisen kuvan on saanut Yhdysvaltain työvirasto, tutkiessaan autoteollisuutta.

"Autoteollisuus", sanotaan viraston raportissa, "osottaa suurinta epävakaisuutta kuin mikään muu teollisuus, joita virasto on tutkinut. Ei ainoastaan autoteollisuus yleensä osota huonoa puolta tässä suhteessa, mutta epäsäännöllisyys ja epävarmuus työnsaannista on sääntönä kaikissa autoteollisuutta koskevissa työpaikoissa."

Virasto on toimittanut laskelman 78 autoteollisuuslaitoksen työläisten täydestä työajasta vuosien 1923—1928 väliltä. Lukuunottamatta vuotta 1926, jokainen vuosi osotti alempaa keskimäärää, kuin 1923 ja enempi kuin puolet näistä laitoksista antoi työläisilleen alle 85 % täydestä ajasta.

Raportti osottaa, että vuonna 1923 autotyöläisten työaika oli 80.8% täydestä ajasta. Viikkopalkan ollessa keskimäärin $32.75, autotyöläiset saivat ainoastaan 42:lta viikolta palkan, eli $1,325, sensijaan että olisivat saaneet $1,700, jos olisivat saaneet olla säännöllisesti työssä.

Tutkituista 78:sta autoteollisuuslaitoksesta, ainoastaan kaksi kykeni antamaan työläisilleen työtä 95 % kokonaisajasta, 10 90—95 % välillä, 21 85—90 pros. välillä, 15 80—85 pros. välillä ja 30 laitosta antoi työläisilleen työtä kokonaisasjasta alle 80 pros.

Michiganin valtiossa sijaitsevat 20 autotehdasta, joissa noin 60 pros. kaikista autotyöläisistä on työssä, tarjoo oivan kuvan autotyöläisten asemasta. Näiden tehdasten työläisten työaika vuosina 1923, 1926 ja 1928 oli kokonaisajasta seuraava:

Teht. No.	1923	1926	1928
1	80.1 %	86.7 %	90.5 %
2	8.30	85.2	90.4
3	85.6	88.7	89.6
4	87.4	90.4	89.1
5	88.0	90.7	89.0
6	68.9	62.0	88.8
7	85.2	87.1	87.0
8	85.8	86.8	86.2
9	88.5	85.9	85.9
10	85.4	85.7	85.5
11	65.3	81.9	84.7
12	88.5	93.1	84.3
13	91.2	83.0	82.1
14	80.2	83.6	76.7
15	72.0	64.7	76.4
16	83.8	77.8	73.3
17	71.7	88.7	72.1
18	79.0	62.4	66.7
19	80.8	94.0	64.8
20	82.9	80.1	56.8

Autoteollisuus pidetään vallitsevan hyvinvoinnin perusteena. Se kerää voittoja, joille ei vertaa löydy historiassa. Mutta kaiken tämän vaurastumisen ja hyvinvoinnin rinnalla, autoporhot eivät näe syytä taata autotyöläisille palkkaa kaikilta vuoden 52 viikolta. Sehän onkin luonteenomaista kapitalistiselle järjestelmälle ja tulee jatkumaan siihen saakka kunnes työläiset ovat järjestyneet niin, että voivat ottaa teollisuuksien johdon omiin käsiinsä.

YHÄ EDELLEENKIN PASSIKIETTOJA

Kuopion läänin maaherra on ilman perusteluja hylännyt passianomukset Neuvostoliittoon, joita olivat tehneet, A. Oinonen, E. Juuti ja Kalle ja Antti Husso. Heillä oli tarkoitus siirtyä maanviljelöiköksi Karjalaan.

Maaherran päätöksestä ovat asianomaiset valittaneet.

Vapauden puolustustaistelu

POTTSVILLEN TYÖLÄISNAISET AVUSTAVAT JA PROTESTEERAAVAT

Me Pottsvilen nais-osaston jäsenet pitämässämme kokouksessa maaliskuun 27 p. 1929, päätimme luovuttaa 10 dollaria toveri Arvo Vaaran puolustusrahastoon, sekä samalla lausumme syvän paheksumisemme hallituksen virkailijoille siitä syystä, että langettivat mielivaltaisen tuomion Arvo Vaaralle.

Samalla vetoamme vielä niihin tovereihin ja osastoihin, jotka eivät vielä ole ryhtyneet vastustamaan tällaista julkeata mielivaltaista sortoa.

Pottsville, maaliskuun 27 p. 1929.
Naisosasto.

Ne perhanan ryssät . . .

"Kovan sisun omistajalta ei lähde henki hirsipuussakaan".

Kas sellainen on oikea valkosuomalainen sankari. Yksi sellainen, V. Kosola nimeltään, kirjoitti joku aika sitten Ilkkaan muistelman, jonka kirjallis-historiallinen arvo on korkeata valkosankarillista luokkaa.

Tällaisen kerskurin sankaruus, jonka henki ei lähde hirsipuussakaan, ilmenee seuraavasta lainauksesta samassa kirjoituksessa:

"Niin koski tämä vakavalta tuntuva viesti hermostooni (tieto siitä, että joutuu poliittisena vankina Venäjälle v. 1916) etten saanut ensimäistäkään kirjainta, vaikka olisin kuinka yrittänyt. Kädet ja koko olentoni vapisi hirveästi. Täytyi luopua koko yrityksestä. R-kirjainta jolla aijoin kirjeeni aloittaa en itsekään tuntenut."

Vieläkö joku epäilee oikean suomalaisen sisun olemassaoloa? Siinä on klassillinen esimerkki sen laadusta.

Muistelmat jatkuvat seuraavaan korkealentoiseen tyyliin:

"Olimme olleet jo matkalla useampia tunteja. Ryssät olivat jo kyllästyneet kortin peluuseen. He alkoivat haukotella täydellä suulla, joka aukeskin suureksi kuin jäniskoiran suu. Ryssillä näyttää olevan suunruojuut venyvämmät kun tavallisilla ihmisillä, niinhän sanalaskussakin sanotaan, että "ryssä eläimistä eniten muistuttaa ihmistä". Ryssistä yksi toisensa perästä kellahti lattialle sinellin päälle nukkumaan ja alkoivat kuorsata niinkuin lauma sonnia olisi möyrästänyt.

Aloimme tuumia pakoa. Nyt jos koskaan on tarjoutunut hyvä tilaisuus siihen. Joku ehdottaa yksinkertaisesti junasta hyppäämistä, se joka loppuisi varmasti lyhkäiseen ryssien herätessä. Joku taasen sanoo, että saadaksemme pakomme onnistumaan on ensin turvattava selkäpuoli ja sitä emme voi millään muulla tavalla turvata kuin että ensin tapetaan ryssät ja se on meille helppo tehtävä. Niitä on kuusi, meitä 12, niillä on jokaisella nakai ja pistin vyöllä. Kaksi miestä hyökkää aina yhden ryssän kitumiin lujasti, lujalla otteella kiinni, ampuu kuulan kalloon ja kaikeksi varmuudeksi naulaa vielä ryssän läpi rinnan pistimellä lattiaan kiinni."

Mahtaa Santeri Alkio suurella nautinnolla lietensä ääressä Laihialla lukea kasvattiensa hengen tuotteita. niistähän uhkuu syvä valkosuomalainen sivistys ja länsimaisen kulttuurin leima. Vilpitön onnittelumme profeetalle.

Samasta muistelmassa oli kohta, jonka meitä entisenä poliittisena vankina huvitti. Noiden inhottavien ryssien aikana saattoi poliittiselle vangille tapahtua seuraavanlainen kohtaus:

"Istuessani kopissa Katajanokan vankilassa, avataan ovessa oleva luukku, sisään työnnetään "Termospullo" täynnä kuuma kaakaota ja pieni paketti. Kääre sisälsi sokerikaakun ja rasian suklaamakeisia.

Kaakaopullo oli minulle tuotu joka aamu parin viikon ajan."

Olemme istuneet valkoisen Suomen vankiloissa poli

Vapauden kiertävän asiamiehen toimi avoinna

Vapaudelle halutaan kiertävä asiamies Keski-Ontarion piiriin. Asiamiehen on otettava tilauksia Vapaudelle ja muille lehdillemme, myytävä kirjoja y.m. Asiamiehen on myöskin otettava ilmotuksia Vapauteen ja siksi otetaan hakijoitten englanninkielen taito huomioon. Palkka on sama kuin yleensä kiertävillä asiamiehillä. Lähettäkää hakemuksenne mahdollisimman pian, viimeistään huhtikuun 20 päivään mennessä.

VAPAUDEN JOHTOKUNTA,
Box 69, Sudbury, Ont.

SUOMESTA

Nokian tehtaan lakko päättynyt

Huhtikuun 7 pnä 1928 alkanut Nokian kumitehtaan lakko on nyt päättynyt, sillä v.k. 17 pnä päästiin tehtaan työväestön johdon välillä asiasta sopimukseen, jonka allekirjoittivat kaksi tehtaan työläistä ja toiselta puolen tehtaan johto.

Nyt voimaansaatetun sopimuksen mukaan otetaan määräajan kuluessa töihin 200 työläistä ja tulee heille kaikki vanhojen työläisten oikeudet. Lakon aikana työhön otettuja rikkureja ei sensijaan sopimuksessa velvoiteta poistamaan, mutta tuntipalkat kohoavat työläisten vaatimaan määrään. Lakkolaisten päävaatimus, joukkotyöehtosopimus, jäi siten saavuttamatta.

Kuten edelläolevasta selviää, on tämä sankarillisesti työläisten puolelta käyty taistelu päättynyt työläisten osittaiseen tappioon, josta lankeaa ennen kaikkea syy sosialidemokraattiselle hajoituskoplalle. Vähän ennen joulua olisi nimittäin päästy jo työrettelöstä sopimukseen työehtosopimusperiaatteen hyväksi sekä muutenkin työläisten täydellisesti voittaessa, mutta se ei sopinut yhteen sosialidemokraattien poliittisen suuntautumisen kanssa ja mainittu hajoitusjärjestö lähetti kuuluisan hajoitusmestarinsa, E. Lähteen, Nokialle, sotkemaan tilannetta. Mitä mainittu herra siellä teki ja missä tekemisissä hän oli tehtaan johdon y.m. herrain kanssa on vieläkin hämärän peitossa; tuloksena oli kuitenkin se, että kumitehtaan johto aivan viimehetkessä peräytyi kirjallisista lupauksistaan. Samalla ei voi olla alleviivaamatta sitä seikkaa, että osuusliikkeiden korkein johto, OTK, ja m.m. Elanto sekä muut sellaiset osuusliikkeet, joissa ovat johtoa pitäneet sosialidemokraattiset ainekset, ovat koko taistelun ajan asettuneet työnantajien puolelle myymällä Nokian tuotteita, valkka ammatillisesti järjestynyt työväestö on esittänyt tiukkoja vaatimuksia rikkurituotteiden myymistä vastaan ja ovat puolestaan boikottaneet kaikkia tehtaan tuottamia tavaroita.

Kapitalistien ja sosialidemokraattien yhteisrintama toi siis tällä kertaa työväestölle osittain tappion, mutta toivokaamme, että se muodostuisi samalla tappioksi tulevaisuudessa koko sosialidemokraattiselle politiikalle, jotta työläisten ei huolisi vastaisuudessa taistella yhtäaikaa kahdella rintamalla työnantajain aj heidän palkkalaisiaan vastaan.

OLI SITTENKIN SYNTIPUKKI

Sosialidemokraattisen puolueen puolueneuvoston kokouksessa Helsingissä käsiteltiin m.m. tunnettua toimittaja Puron kiertokirjettä ministeriajoiltaan, minkä vuoksi eräät puolueosastot olivat esittäneet vaatimuksen hänen erottamisestaan puolueesta. Puoluetoimikunta ehdotti, että Puroa kehoitettaisiin luopumaan puolueen luottamustehtävistä. Kokous hyväksyi ehdotuksen.

*

Puron toimista ohranaan ylimpänä päänä ei ole katsottu tarpeelliseksi sanoa mitään. Ja kuitenkin hän eduskunnassakin vakuutteli, että kaikki ohranan toimeenpanemat työt hänen ministerioloaikanaan olivat oikeita, vaikka ohranan itsekin täytyi vapautella pidättämiään työläisiä.

Mitä suojeluskuntalaisystävyyteen tulee niin on sosdem. puolueen johtoherrojen keskuudessa sangen laajassa mittakaavassa sitä. Ottihan Tanner vastaan suojeluskuntaparaadinkin ja Tainio sekä muut heistä ovat puhuneet eduskumnassakin avoimesti suojeluskuntain puolesta. Purosta tehtiin nyt vain helppohintainen syntipukki tietämättömien joukkojen pimittämiseksi.

KEUHKOTAUTI LISÄÄNTYY SUOMESSÄ JATKUVASTI

Askettäin julkaistun virallisen tilaston mukaan kuoli Suomessa v. 1927 yhteensä 7,958 henkilöä keuhkotautiin, edellisenä eli v. 1926 kuoli 7,265 henkilöä keuhkotautiin. Keuhkotautiin kuolleisuus v. 1926 teki kutakin 10,000 asukasta kohden 20.4 henkilöä ja v:n 1927 kuolleisuus 22.2. Nousu on siis sangen huomattava.

Parantoloissa lasketaan olevan sairassijoja 1,700 potilaalle; siis aivan riittämätön määrä tarpeeseen verraten. Keuhkotautisten huoltoon ei kiinnitetä maassa läheskään sellaista huomiota kuin se ansaitseisi.

VAJAUS SUOJÄRVEN POSTITOIMISTON KASSASSA

Kaipaan postitoimiston hoitaja Kerttu Kakki on pidätetty syyllisenä noin 16,000:— markan vajaukseen postin kassassa.

Hänen ystävänsä ovat täyttäneet vajauksen, mutta joutunee Kakki kuitenkin lailliseen edesvastuuseen.

Can. Suom. Järj. edustajakokous jatkuu edelleenkin

(Jatkoa 1:ltä sivulta)

Sudburyyn. Toimeenpaneva komitea ei ole vastustanut lehden laajentamista. Tov. Hill selosti eri osastoilta tulleita kirjeitä, jossa vaadittiin että lehden kotipaikkakysymys on jätettävä jäsenistön keskusteltavaksi, vastustaen pysyväistä sijoittamista Sudburyyn. Mitä äänestykseen tulee, oli tarpeellista saada selville, mikä on jäsenistön kanta toiseen paikkaan nähden siinä tapauksessa, että se paikka, mikä asetettaisiin etusijalle, ei jostakin syystä voisi tulla toteutetuksi. Oksanen kysyessä väliin, että eikö toim.paneva komitea selittänyt yleiskeskustelun aloittamista koskevassa esityksessään, että jäsenistön on tyydyttävä äänestyksen tulokseen, vastasi Hill, ettei asiaa siinä muodossa esitetty.

Tov. Pirttinen: Toronton osasto katsoi parhaimmaksi olla äänestämättä asiasta, vastauksena siihen haukkumatulvaan, mitä sitä vastaan oli kohdistettu. Tahtoi torjua olettamuksen, että toim.paneva komitea yksin runnaisi Toronton osastoa, tahi että sillä olisi ollut jotakin tekemistä osaston lausuntojen kanssa.

Tov. Ahlqvist vastasi erääseen toveri Oksasen kysymykseen, että muuttokysymystä käsittelemään kokoontunut Toronton osaston kokous ei pidetty minkään tanssin yhteydessä, vaan että kokous oli lauantai-iltana, ennen tanssi-iltaman alkamista eikä sillä ollut mitään tekemistä tanssien kanssa.

Toveri Ahlqvist lausui tyydytyksensä sen johdosta, että keskustelun sävyssä yleensä kuvastui halu sovitella erimielisyydet ja keskustella asioista rakentavalla tavalla.

Kari selitti niitä etuja, mitä Port Arthurissa oli tarjottu, jos Vapaus olisi päätetty siirtää Port Arthuriin. Virta sanoi, ettei voi hyväksyä sellaisia perusteita äänestämättä jättämiselle, kuin toveri Pirttinen oli esittänyt. Oli se käsitys, että Torontolle olisi äänten laskussa mahdollisesti tullut enemmän ääniä toisensijan äänien nojalla. Jonka perusteella olisi saatettu tulkita Toronto voittaneeksi, vaikka jonkun muun paikan hyväksi olisi annettu enemmän ensisija-ääniä.

Tov. Hill selitti, että toimeen.panevan komitean kertomukseen otetut lainaukset ei oltu liitetty mukaan antaakseen yksipuolista käsitystä asian vaiheista, eivätkä ne merkitse mitään nurkkakuntaisuuden painostamista. Luki alkuperäisen kirjelmän jäsenkeskustelun aloittamisesta, jossa esitetään, että jäsenistö alistuu sovinnollisesti kysymyksen ratkaisuun olkoonpa se mikä tahansa.

Tov. Ahlqvist huomautti edelleen, että nyt suhtaudutaan asioihin tyynemmin, kuin viime keväänä, mikä todistaa toim.panevan komitean osuneen oikeaan johtopäätökseen Vapaus-keskustelun tulokseen nähden. Uusia tehtäviä on tullut esille, jotka osoittavat toim.panevan komitean menetelleen oikeudenmukaisesti. Port Arthurissa tällä hetkellä asetuttu diplomaattiselle kannalle aseftumalla Sudburyn puolelle. Asiaa ei voitu alistaa yksinkertaiseen äänestykseen jossa se paikka olisi määrätty Vapauden vastaiseksi kotipaikaksi, joka saisi yksinkertaisen ääntenenemmistön. Huomautti, että "Työkansan" historiikin julkaiseminen oli tarpeellinen, koska historiallisia tosiasioita vääristelty. Nurmi myönsi tässä yhteydessä, että oli tapahtunut erehdys erään vuosiluvun suhteen.

Laaja keskustelu lopetettiin tähän, ja toimeenpanevan komitean toimintakertomus tältä kohdalta meni ponsivaliokuntaan. — B. T.

PANKIT HYÖTYVÄT KIREÄSTÄ RAHA-AJASTA

Eduskunnan pankkivaltuusmiesten v.k. 28 p:nä antamassa kertomuksessa pankkivaliokunnalle esitetään muun ohessa selostus Suomen Pankin toiminnasta.

Siinä selviää, että pankin nettovoitto oli viime vuonna suurempi kuin milloinkaan ennen. Voitto oli: v. 1924 65.4 milj. mk.; v. 1925 82,7 milj. mk.; v. 1926 107.1 milj. mk.; v. 1927 116.7 milj. mk.; v. 1928 144.0 milj. markkaa. — Sinne kertyvät työmiesten työn tulokset.

KYMIN TYÖTTÖMÄIN AVUSTAMINEN

Kymin kunnanvaltuusto päätti v.k. 4 p:nä myöntää n.s. hätäaputöiden järjestämiseen 85,000 ja työttömien naisten suoranaiseen avustamisen 15,000 mk. Aikaisemmin talousarvioon otettu 150,000 markan työmääräraha on jo melkein kokonaan loppuun käytetty. Tilanne on siis Kymissäkin hyvin vakava.

Lapset ja ravinto

Niissä harvoissa tapauksissa, jolloin äiti parhaasta tahdostaan ja oikeasta ravintojärjestelmästä huolimatta ei pysty itse ruokkimaan pienokaistansa, on turvauduttava keinotekoiseen äidin maitoa jäljittelevään maitoseokseen. Yleisesti käytettyä on kauralima ja lehmän maitosekoitus. Toht. Sells on kuitenkin tullut tulokseen, että tri Lahmannin keksimä, tärkkelysaineesta vapaa "vegetabiilinen maito", joka valmistetaan pähkinöistä, manteleista ja kasvisten ravintosuoloista ja sekotetaan lehmän maitoon, on tuonut parhaat tulokset. Tämän ravinnon kemialliset ainekset ovat rasva, kasvisvalkuaisaine, sokeri, dextrini, suolat ja vesi. Lapsi ei kuutena ensikuukautena pysty sulattamaan tärkkelystä, jota viljalajit niin runsaasti sisältävät, sillä häneltä silloin vielä puuttuvat siihen tarvittavat ruuansulatusnesteet. Jauhoaineen lisääminen ravintoon tekee hänet sakeaveriseksi (dynaamiseksi) eikä suojele häntä riisiltä, risataudilta ja ripulilta, vaikkakin tekee lapsen kyllä lihavaksi ja turpeaksi. Hyvät tulokset johtuvat siitä, että kasvismaito, kuten fysiologiset kokeet osoittavat, estää lehmän maidon suuriosaisen juoksettumisen ja eroittaa juustoaineen pieniin hituisiin, jonka hento lapsen vatsa voi sulattaa. Täten ravittujen lasten paino lisääntyy tasaisesti, he kasvavat terveinä ja saavat hampaansa ettei hyvinvointi häiriydy. Ravinnon lisäksi on tietenkin lapsi hoidettava kaikin puolin hygienisesti, jos mieli saada täydellinen tulos.

Lahmannin "vegetabilinen maito" valmistetaan seuraavasti: ostetaan kuorimattomia manteleja, sellaisia joiden joukossa ei ole karvaita. Varmuuden vuoksi on jokaisesta mantelista leikattava pieni pala ja maistettava, jotta karvaat voidaan eroittaa. Noin 30 mantelia pannaan haaleaan veteen (ei kiehuvaan) ja kuoret poistetaan. Sitten raastitaan ne hienoksi jauhoksi ja liotetaan 4 tuntia ½—1/3 ltr. kylmää vettä. Seos siivilöidään sitten sihdin läpi, liemeen lisätään pyyhkäisty teelusikallinen hunajaa. Liemi lämmitetään vesihauteessa 37° ja annetaan lapselle maidon miedonuksena, kuten yleisesti käytetty kauralima maito. Kun lapsi on vähän varttuneempi, voidaan mantelin jäännökset sekoittaa hedelmäsoseeseen ja antaa ne hänelle väliateriaksi, jotta lapsi oppii kiinteään ravintoon. Kahdeksannesta tai yhdeksännestä kuukaudesta lähtien, jolloin äidin maito on lapselle pienemmästä merkityksestä, annettakoon hänelle raastittuja mantaleja sekoitettuna hedelmiin ja hunajaan vuorotellen pulolaterioitten ja rinnan kanssa. Lehmän maito annetaan yhdeksännestä kuukaudesta alkaen keittämällä ja laimentamalla. Jo aivan pienenä voidaan lapselle antaa rinta- tai pulloaterioiden välillä esim. tuoreista rypäleistä ja makeista appelsiineista puserrettua mehua, makeista omenista teelusikalla raastittua hyyhnää ja samoin raastittua makeata porkkanaa hiukan vanhempana. Tällaisen ravintoon tottuu lapsi plan, vaikka ensin hiukan virnistääkin. Sitä ei tarvitse pelätä, sillä kokeet ovat csoittaneet, että hedelmät ovat mitä terveellisimpiä jo tuossa ijässä. Hampaitten runsaanpi kehittyminen tolsena ikävuotena tekee kiinteään ravintoon siirtymisen tarpeelliseksi. Hänelle annetaan keittämättömiä porkkanan palasia pureksittavaksi, hienonnettujen vihannesten ja perunain antamista lisätään vähitellen. Leivän tulee olla sihtaamattomista jauhoista leivottua, eikä heinoista valkoisista jauhoista . Raastittuja manteleita, jotka voi vaihtaa silloin tällöin pähkinöihin, annetaan edelleen, mutta aina hedelmien yhteydessä. Lapselle on kuitenkin annettava 2—3 kertaa päivässä maitoa. Nyt voidaan alkaa käyttämään jo eri viljalajeja, kuten ohraa, kauraa, riisiä y.m. maitoon keitettynä puurona, samoin hyvin pestyjä kuivattuja hedelmiä ja banaaneja.

Kolmantena ikävuotena saa lapsi ottaa osaa vanhempien ateriolhin. Tällöin on vaikeaa kieltää häneltä sitä ruokaa, jota hän näkee aikuisten syövän. Siinäpä astuukin pulma kasvattajan eteen, ellei koko perheen ravintojärjestelmä ole vegetaarinen. Tätä seikkaa voi kuitenkin auttaa, antamalla lapsille eri ruoka-ajat tai ruokkimalla heidät eri huoneessa, mikäli se on mahdollista, aina 5—6 ikävuoteen saakka, kuten Englannissa on hyvin yleistä. "Ellei lapsilta kokonaan kieletä lihaa, kirpeitä mausteita, alkoholipitoisia juomia, kahvia ja teetä, niin ei uudistuksista heihin nähden ole mitään hyötyä", sanoo Selss. Kasvisruokajärjestelmän noudattamista voidaan kuitenkin helpoittaa selityksillä, jotka ovat lapsen ikään nähden sangen vakuuttavia.

Lapsi ei usko terveydellisiin syihin niin paljon kuin eetillisfilosofisiin, jotka vetoovat säälivälsyyteen luontokappaleita kohtaan. Sellaiset syyt ovat omiaan vieroittamaan lapsia lihasta varsinkin jos ne sovelletaan heidän sielulemänsä ja käsityskykynsä mukaan ja täydennetään valaisevilla kuvilla elämästä.

Tällainen terveellinen ravintojärjestelmä, johon kuuluu pääasiallisesti grahamleipä, pähkinät ja hedelmät sekä senlisäksi järkevä elintapa edistää lapsen henkistä kehitystä koulussa, samoin kotona. Ruuansulatus tapahtuu ilman esteitä, tavalliset koululasten vaivat, kuten päänsärky, vatsan nipistely, kaulatauti, sydämen tykytys y.m. jäävät pois. Voidakseen saada toivotut tulokset, on ravintojärjestelmän mukana tehtävä lapselle alusta alkaen tavaksi elämän säännöllisyys ja puhtaus. "Hyvät hedelmät tulevat kyllä näkyviin ellei ennen, niin sitten, kun yhteiskunnallisen elämän yhä lisääntyvät velvollisuudet saavat heidät käsittämään elämän vakavuuden, mutta samalla antavat heille tyydytystä, että kasvatuksen kautta saamat tavat, joiden arvon he vähitellen käsittävät, nyt takaavat heille järkkymättömän työkyvyn sekä ruumiillisen, että henkisen tasapainon", sanoo Hollbrok.

Lapsille on voimakkaasti painostettava eläimellisen ruuan vahingollisuutta juuri kypsyysiässä sillä silloin lihan sisältämä kilhoitusaine vaikuttaa erittäin turmiollisesti, aiheuttaen tupakan ja alkoholin himoa.

Vanhempien velvollisuus on estää kasvatuksellaan lasten taipumukset kulttuurin keksimistä kiihoitusaineista, sillä opettajat y.m. kasvattajat, eivät siihen pysty, vain vanhemman esimerkki voi paremmin vaikuttaa, kuin mitkään muut neuvot ja nuhteet. Lopetan tämän toht. G. Sells'in sanoilla: "vanhemmat, luopukaa lastenne tähden tavoista, jotka, jos he niitä seuraavata, koituvat heille vahingoksi! Taistelu olemassaolosta käy päivä päivältä vaikeammaksi, kuin mitä se on ollut ja yhä hurjemmaksi käy taistelu sitä hermovoiman pääomaa vastaan, jonka me annamme perinnöksi jälkeläisillemme. Terästäkää sen vuoksi nuorten mielet kiusauksia vastaan! Vanhemmat, jospa Te kerran kestäisitte sen arvostelevan tutkimuksen, jolla lapsenne kerran tarkastavat teitä ja kasvatusta, jonka olette heille antanut".

VATSAKIVUT HÄVIÄVÄT

Kun käytätte "Gastric No. 41", vaikka olette jo aikoja sitten lakannut syömästä mieliruokianne. Tuhannet europalaiset lääkärit käyttävät "Gastric No. 41" ihmeellisillä tuloksilla. Vaikka kaikista toisista lääkkeistä ei ole ollut apua, kokeilkaa nyt "Gastric No. 41" — TÄNÄÄN — ja huomenna jo saatte syödä mitä haluatte ja miljoinka haluatte. Ei ole vaarallista elimistölle. Jos ei rohdoskauppiallanne ole sitä varastossa, kirjoittakaa suoraan Physicians Laboratory (A—80), Box 693, Pittsburgh, Pa. Alkää ottako sijaisaineita, ne voisivat teitä vahingoittaa. Suuri laatikollinen, monen kuukauden ajaksi, $5.35. 3 laatikkoa kestää 6 kuukautta $10.00. Ei ole tämän lääkkeen vertaista — olette ihmeissänne sen nauttimisen tuloksista.

HUOM!

Olemme ostaneet A. Kovasen Matkailijakodin 1334 St. Antoine St., Montreal, jossa tulemme edelleen suosittelemaan siistejä ja ajanmukaisia huoneita viikottain sekä päivittäin. Kahvia tarjoillaan samassa paikassa. (81

W. Heikkilä ja A. Katvala
1334 St. Antoine St., Montreal, Que.

The Readers of the Vapaus

Patronize only those concerns that advertise in the Vapaus and encourage their neighbors to do likewise. In this way we support our own concern and also enable it to serve the advertisers for their money's worth.

We have built our organization through co-operation by which means only we can further develop it. For that reason, let us not forget the Vapaus advertisers.

RAHAA SUOMEEN

Kurssi Suomen Markkaa 39 45

Canadan Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $20.00, 60c lähetyksistä $20.00—$49.99, 80c lähetyksistä $50.00—$79.99 ja $1.00 lähetyksistä $80.00—$100.00 sekä 25c jokaiselta seuraavalta alkavalta sadalta dollarilta.

Sähkösanomalähetyksistä ovat lähetyskulut $3.50 lähetykseltä.

Suomen rahaa ostetaan. Kurssi $2.45 sadasta Smksta.

Tehkää lähetykset osotteella:

VAPAUS,
Box 69, SUDBURY, Ont.

Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaudelle ottavat rahavälityksiä vastaan myöskin:

VAPAUS
PORT ARTHUR BRANCH
316 Bay Street,
Port Arthur, Ontario

VAPAUS MONTREAL BRANCH
1196 St. Antoine St.,
Montreal, Que.

A. T. HILL,
957 Broadview Ave., Toronto, Ont.

J. OKSANEN,
Kirkland Lake, Ont.

JOHN VUORI,
South Porcupine, Ont.
CHARLES HAAPANEN,
Osuuskauppä, Timmins, Ont.

DAVID HELIN,
eri paikkakunnilla Pohj.-Ontariossa

Kaikki kansalaiset mukaan!

Amerikan Suomalaisten Yleinen Osote-kirja

ilmestyy tämän vuoden kuluessa. Kenenkään nimi, osoite, puhelin, tai syntymäpaikka ei saisi jäädä pois tästä kirjasta. Lähettäkää siis heti omanne ja perheenne sekä ystäväinne liike y.m. nimet ja osoitteet. Kaikki nämä painetaan vapaasti. Tiedustelukirjeet vastataan 4c postimerkin myötä seuratessa. Seurojen ja liikemiesten apu olisi toivottava. Nimikeräyslista lähetetään pyydettäessä.

U. S. FINNISH DIRECTORY,
Bx M., Lake Bluff, Ill.

KELLOSEPPÄ
A. Heiskanen
SUDBURY, ONT.
—Box 1873—
9 Durham St.

TALONPAIKKOJA
PORT ARTHURILAISILLE

Myymme lotteja kaikkialla kaupungissa halvimmilla hinnoilla. Olemme asiamiehiä kaikelle kiinteimistölle Port Arthurissa joihin on veronmaksun kautta saatu omistusoikeus. Omistusoikeuden takaa Dominion laki ja kaupungin majurin allekirjoitus.

Port Arthurin kiinteimistö ei tule koskaan olemaan halvempi. Joko te haluatte heti rakentaa lotille tai kiinnittää siihen rahanne ansio tarkoituksessa, ostakaa nyt. Jos haluatte rakentaa, autamme teitä aineellisesti.

Nykyiset hinnat eivät ole kauan voimassa. Toimikaa pikaisesti ennenkuin lottien hinnat kallistuvat.

The Square Deal Realty Company
PETER GALINET, Manager
(Bay ja Algoma katujen kulmassa)
Port Arthur - - Ontario, Canada

SAUNA
Peter ja Richmond Sts. kulmassa
TORONTO.

TOIMEEN HALUTAAN

International Co.Op. Trading Co. Ltd. haluaa saada palveluksseensa kaksi toimeensa täysin kykenevää miespuolista kauppa-apulaista, joiden samalla tulee toimia apulais-liikkeenhoitajina, yhden Fort Williamiin ja toisen Port Arthuriin. Hakijan tulee kyetä järjestämään takaus luotettavasta takausyhtiöstä ja astuttava toimeen kutsun saatua. Hakemukset palkkavaatimuksineen ja suosituksineen tulee olla sisällä ennen huhtikuun 15 päivää 1929. Mainitkaa samalla kuulutteko ja mihinkä työväenjärjestöön. (LTT

INTERNATIONAL CO-OPERATIVE TRADING CO. LTD.
JOHTOKUNTA,
176 S. Algoma St., Port Arthur, Ont.

SUOMALAINEN PARTURI

Otan vastaan kotonani kaikkea parturialaan kuuluvaa työtä (toinen kerros). (T

ELSSA GLADE
426 Queen St., Toronto, Ont.

PALLOHUONE ja Matkailijakoti
961—963 St. Antoine St.,
Montreal, Que. (Tr)
NISULA ja MATTILA, omist.

Erik Piiraisen
Parturiliike, Tupakkakauppa ja PALLORUUMA
sijaitsee
67 LANG STREET, COBALT, ONT.
Naisten hiuksia myös leikataan.

Aterioita ja huoneita

Hyvää ruokaa ja siistejä uudestaan sisustettuja huoneita kohtuullisilla hinnoilla tarjoaa poikatalolla

Consumers Society
Sudbury, Ontario. — Elm Street.
Puhelin 1084.

Postiosote: Box 1298. **(Ilm.)**

Suomalainen Ruokala avattu
101 Pine Street
Ruokaa ja huoneita saatavana.
Mary Peterson
TIMMINS ONTARIO

ALKUPERÄISET SANDVIK SAHAT JA TYÖKALUT
OVAT AINA PARHAITA

Oikea ainoastaan tämän tavaraleiman kanssa.

THE SANDVIK STEEL WORKS Co LTD
TRADE SANDVIK MARK
THIN BACK
WARRANTED BEST SWEDISH STEEL
SANDVIK CANADIAN LIMITED
MONTREAL
MADE IN SWEDEN

Alkuperäinen Ruotsalainen kaarisaha.

Meidän kaarisahat ovat yksinomaan valmistettu maailman kuuluisasta Sandvik Tapered Charcoal teräksestä.
Kylmänä valsattu, kuumana valmistettu ja jäähdytetty tarpeen kovaksi.

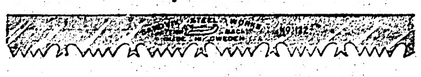

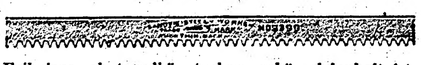

Erikoisen ohut selkä, tarkan sekä yhdenkaltaisten mittojen kanssa.
Hampaat ovat huolellisesti viilattu ja asetettu ja myöskin pitävät terävyytensä kauan.

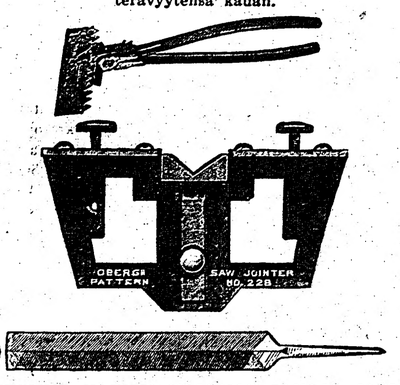

ME VÄLITÄMME KAIKEN MALLISIA SAHOJA JA VIILOJA
PYYTÄKÄÄ UUTTA LUETTELOAMME
Yleiset agentit
SANDVIK CANADIAN LIMITED
410 ST. NICHOLAS ST. MONTREAL P.Q.

Lähes sata ohjetta maukkaille ja ravitseville ruokalaitteille, sopista aina jälkiruokiin asti, tässä kuvitetussa kirjasessa, jonka lähetämme vapaasti pyydettäessä. Ne haastavat teitä koettamaan keittotaitoanne. Ohjeet ovat helposti ymmärrettävät ja tulokset varmasti hämmästyttävät teitä, kuten ne tekevät jokaiselle, joka käyttää kaksinkertaisesti rikasta St. Charles maitoa aina sitä tarvittaessa. Postittakaa tämä kuponki tänään.

THE BORDEN CO. LIMITED.
Dept. A 25, 140 St. Paul St. W.,
Montreal, Quebec
Olkaa hyvä ja lähettäkää minulle vapaasti Eagle Brand ohjekirja.

NAME .....
ADDRESS .....
63

Ilmotuksiaeripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: **Tilapäisilmottajilta** 3 senttiä sana, **vakituisilta**, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori sulettuna koko päivän.

H. KAUHASEN RAATALILIIKE. Suositellaan. Lisgar Street, Box 524, Sudbury.

RUOKAA JA ASUNTOJA SAA 333 Spruce Street West. Justiina Ritari. Puhelin 1822.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUPAKKA- ja Makeis-kauppa 16 Durham St., Sudbury, Ont. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA! EHDOTTOMASTI parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont. Werner Koivula, Phone 276, Box 113.

TORONTO, ONT.

HIERONTAA JA KYLPYJÄ, HELMI Nieminen, 42 Barton Ave., Apt. 1, Hillcrest 6906. Toronto. (Tr.

SUOMALAINEN NAISTEN PUKIMOLIIKE 453 Queen St. W. Lähellä Spadina Ave. Mrs. Ida Ojala (MT

ARVIE KINGELIN ANTAA OPETUSTA viulunsoitossa 14 Milan St., Toronto 2. Elgin 7981.

SUOMALAINEN VALOKUVAAMO ja suurennusliike 188 Spadina Ave. Avoinna iltasin 7—10, keskiv. 2—10 ja sun. 10—4. (Tr.

PORT ARTHUR, ONT.

PARTURILIIKKEEMME SIJAITSEE 295 Bay St., E. Suksi ja Wm. Suvanne.

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori on auki arkipäivinä kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Rahaa välitetään Suomeen; kaikkia Vapaudessa olevia kirjoja pidämme varastossa; laivapilettiä myymme kaikille linjoille.

FORT WILLIAM, ONT.

DR. J. S. STRACHAN, HAMMASLÄÄKÄRI, puhelin S. 370, Ross Block, Fort William.

MONTREAL, QUE.

MRS. KIVIKOSKI, OMPELULIIKE, suositellaan. 919 Inspector, Montreal, Que.

ED. HELSBERG, ASIOIMISTO, 801 Lagauchetiere St. W. Puhelin Lancaster 5379. Lakiasioita, asiakirjoja, oikeudessa tulkkina, sekä muita alaani kuuluvia asioita.

Kokousilmoitus

Finnish Building Co:n osakkeenomistajien ylimääräinen yleinen kokous pidetään toukok 8 p. illalla 1929, alkaen kello 8, omalla talolla 314 Bay St., Port Arthur, Ont. Kokouksessa keskustellaan ja päätetään yhtiön osakepääoman korottamiskysymyksestä y.m. välttämättömistä esille tulevista kysymyksistä. (Tr. 18

FINNISH BUILDING CO:N JOHTOKUNNAN
puolesta: **J. RAE, siht.**

Halutaan tietää

Haluaisin tietää veljeni **Ivari Typpön** osoitteen. Jos joku lukijoista sattuisi tietämään hänestä, olisi ystävällinen ja ilmoittaisi. (81

Miss Hilma Typpö,
% Mrs. Barslow,
876 Park Ave., New York, U.S.A.

Haluaisin saada tietää missä nykyään on enoni **Davi Davideson** (ent. nimi Arvi Pokelaa), kotoisin Saarijärveltä, Vaasan l.? Ole hyvä ja kirjoita tai jos joku hänen tuttavistaan tietäisi hänestä, olisi hyvä ja ilmoittaisi minulle. (82

Mr. Ensi Laine,
Box 384, Copper Cliff, Ont.

Haluaisin tietää missä oleskelee **Joonas Kaakko** niminen mies? Pyydän että olisi hyvä ja ilmoittaisi allaolevalla osotteella. (82

Väinö Kaakko,
374 Lagauchetiere St. W.,
Montreal, Que.

Keski-Ontarion uutisia

Sudbury

"KUOPION TAKANA"

siis esitetään ensi lauantai-iltana Liberty-haalin näyttämöltä. Kuopion takana on yksi niitä "vanhoja hyviä" huvinäytelmiä, joita aina mielihyvällä katselee ja säilyttää se hyvin arvonsa nykypäivienkin huvinäytelmien joukossa. Toista vuotta sitten esitettiin täällä "Pastori Jussilainen" ja sai se suuren yleisön suosion osakseen. "Kuopion takana" on ikäänkuin alkuosa Pastori Jussilaiseen ja esiintyvät tässä kappaleessa sekä Pastori Jussilainen että Lilly, josta Pastori Jussilainen niin usein mainitsee. Niiden jotka ovat nähneet Pastori Jussilaisen, on varsinkin mielenkiintoista nähdä minkälainen epeli se Lilly oikein on. Kappale on kolminäytöksinen, vaan ei ole mitään kulissien muuttoa, joten se loppuu jotenkin kello 11 ja siis jää aikaa tanssillekin, että kaikki tulee tyydytettyä. Toivomme suurta yleisön kannatusta ensi lauantaina, sillä vakuutan, että ette varmasti kadu jos silloin tulette haalille ja varsinkin naiset älkää suhtaantuko välinpitämättömästi tähän näytäntötilaisuuteen, sillä onhan se naisten alkuunpanema ja lankeaa siitä tulot naisosaston hyväksi. Lippuja etukäteen saatavana tavallisista paikoista.

O. A.

LÄHEVÄT JÄTKIEN EDUSTAJAKOKOUKSEEN

Perjantai-aamuna lähtevät toverit Antti Kinnunen, Urho Kataja ja Hannes Sula Canadan Puutavaratyöläisten Teollisuusliiton (Lumber Worker's Industrial Union of Canada) edustajakokoukseen, mikä alkaa lauantai-aamuna South Porcupinessa, Ont.

Mainitut toverit edustavat kokouksessa Sudburyn aluetta. Heidät valittiin alueen edustajiksi täällä tammikuussa pidetyssä alueen edustajakokouksessa.

KISAN

huvitoimikunnan ja voimistelun ohjaajien yhteinen kokous on tänä iltana klo 8:n jälkeen haalilla.

PIKKU POJAT!

Perjantaina klo 5 voimisteluharjoituksiin. Muistakaa, että ensi tiistai-iltana tulee esiintyä yleisölle.

ENSI TIISTAI-ILTANA

on Liberty-haalilla yksi arvokkaimmista tilaisuuksista. Silloin nimittäin on v.- ja u.-seura Kisan voimistelullinen ilta. Ohjelma käsittäen voimisteluesityksiä naisilta, pikku tytöiltä, pikku pojilta sekä miehiltä, sisältyen siihen muokkausta, vapaaliikkeitä, miesten kirvesliikkeitä sekä telineliikkeitä nojapuilla ja rekillä. Tov. Ahtio tulee esiintymään myöskin, joten jokaisella on välttämätöntä saada taaskin nähdä todellisen kauniita ja sulavia esityksiä. Siis jokainen panee muistiinsa tämän tilaisuuden.

KAIVOSMIESTEN KOKOUS HUOMEN ILLALLA

Liberty-haalilla, kello 6.30. Jokaisen on oltava paikalla, sillä m.m. Kaivostyöläisten liiton järjestäjä Albertasta tulee olemaan läsnä.

Sihteeri.

PALVELIJATTARIEN YHDISTYS

Palvelijatar-yhdistyksen kokous on tänään kello 8. — Org.

Garson Mine

TOV. ONNI MÄKINEN KUOLLUT TÄNÄ AAMUNA

Kaivoskylässämme pitemmän aikaa asunut, toveri Onni Mäkinen, kuoli tänä aamuna kello 7.20 St. Josephin sairaalassa, vaikean leikkauksen jälkeen, joka tehtiin edellisenä päivänä. Hautaus toimitetaan sunnuntaina huhtik. 7 pnä klo 2 ip. Jacksonin hautaantoimistosta Sudburysta.

MYYTÄVÄNÄ

Famelikalusto, joihin myöskin kuuluu hyvässä kunnossa oleva neulomakone.

374 Mable Ave.,
Sudbury, Ont.

J. JARVIS,

ASIOIMISTO
Huone 108, Huron Chambers
Puhelin 2189. — P. O. Box 1181
SUDBURY, ONT.
Lakiasioita, asiakirjoja, kansalaispapereita, siirtolaislupia, y. m.
Kiinteimistölainoja
Vaadittaissa tavattavana iltasin.

Canadan Tn. Liiton Sudburyn Osasto

esittää

Lauantaina huhtik. 6 p:nä Liberty-haalilla
ALKAEN KELLO 8.30 ILLALLA

"Kuopion Takana"

Kolminäyt. huvinäytelmä. Kirj. Gustaf von Numers.

HENKILÖT:	ESITTÄJÄT:
ROVASTI	K. G. Asiala
RUUSTINNA	Olga Asiala
NAEMI, heidän tyttärensä	Hanna Puro
APULAINEN, kihloissa Naemin kanssa	H. Ellmen
LILLY, kihloissa rovastin pojan kanssa	Tyyne Tenhunen
PASTORIN ROUVA	Martta Koski
KAUPPIAAN ROUVA	Ida Seppälä
NIMISMIEHEN ROUVA	Tilda Niittynen
RENKI	— — —
PALVELUSTYTTÖ	Inga Suominen
MUUAN MIES	O. Förbom

Tapahtuu savolaisessa pappilassa.

Tanssia lopuksi

Sisäänpääsymaksut: numeroidut paikat 50c, muut paikat 40c.

C. S. J. Creighton Osaston Näytelmäseura

esittää

Lauantaina huhtik. 6 p:nä kello 8.30 illalla

"Suotorpan Tyttö"

Nelinäytök. kansannäytelmä.
Selma Lagerlofin saman nimisen romaanin mukaan näyttämölle sovittaneet Selma Lagerlof ja Bernt Fredgren.

HENKILÖT:	ESITTÄJÄT:
ERIK PERSSON, talollinen ja lautamies	Kusti Tillman
ANNA, hänen vaimonsa	Liisi Luuko
HILDUR, heidän tyttärensä	Elna Joensuu
ERLAND ERLANDSON, Narlundasta	A. Salo
INGA, hänen vaimonsa	Anna Mäki
GUDMUND, heidän poikansa	Henry Tammi
NIILO NILSON, Suursuon torppari	Otto Setälä
STIINA, hänen vaimonsa	Anna Willgren
HELGA, heidän tyttärensä	Maikki Setälä
JANNE ÖSTER, pelimanni	Kalle Mäki
TUOMARI	Edvard Pukkila
OIKEUDEN PALVELIJA	Y. Laakso
PER MÄRTENSON	O. Setälä

Käräjäväkeä, Narlundin palvelijoita, hääväkeä.

Sisäänpääsy 50 senttiä.

S. J. Port Arthurin Os. Näyttämöltä

esitetään

Huhtikuun 6 päivänä

"Kuningas Teivas Pirkkalan Valtias"

Neljässä näytöksessä

HENKILÖT:	ESITTÄJÄT:
TEIVAS, Pirkkalan kuningas, Siuronlinnan valtias	L. Hjorth
PYYNIKKI, valtijatar, Teivaan nuorikko	H. Hjorth
LEMMA, sotijalo, valtias, Teivaan poika aikaisemmasta aviosta	E. Järvi
KYRÖ, Lappapäällikkö	G. Saivo
INKU, Lappanainen, Pyynikin avainpiika	F. Hämäläinen

Tapahtuu kuninkaan talossa Pirkkalassa. Aika tarunomainen.

Pääsyliput etukäteen 35, ovella 40 senttiä.

Alkaa kello 8.30 illalla

Voimistelukurssien Lopettajais-Iltamat

Beaver Laken haalilla lauantaina huhtik. 6 p.

Alkaen kello 8.30 illalla

OHJELMA:

Soittoa — Avausmarssi — Tervehdyssanat — Muokkausvoimistelu miehiltä — Runo Fenni Kolari — Muokkausvoimistelua naisilta — Vapaaliikkeitä pojilta.

VÄLIAIKA

Telineliikkeitä — Vapaaliikkeitä miehiltä — Puhe — Kirvesvoimistelua — Kupletti.

HETI OHJELMAN LOPUTTUA TANSSIA

Sisäänpääsy 40 senttiä

NORTHERN COAL & WOOD CO.,

KOVAA JA PEHMEÄÄ KOLIA — KOKSIA — KOVAA JA PEHMEÄÄ PUUTA

202 Mackey Bldg. — Puhelin 744, Sudbury.

VARASTOPAIKKA — LORNE STREET — PUHELIN 86.

Montrealin Suomalaiset Huomatkaa!

Ensi kerran Montrealissa on suomalaisten hallussa tilava ja valoisa Pallo- ja Billiard-sali. Tupakkaa, virvokkeita ja makeisia saatavana. Kaikkea parturialaan kuuluvaa työtä tehdään ammattitaitoisesti ja huolellisesti samassa paikassa. — KOPONEN ja JOKINEN, 963 Notre Dame St. W. (Vastp. punaista asemaa) (Tr.

ERINOMAINEN TILAISUUS SUOMEEN MATKUSTAVILLE!

MATKUSTAKAA
Ruotsin Amerikan Linjan
UUDELLA LOISTOMOOTTORILAIVALLA

"KUNGSHOLM"

NEW YORKISTA — HUHTIKUUN 13 P:NÄ

(Göteborgin kautta)

Tämä on 20,000 tonnin kantoisen Moottorilaiva "KUNGSHOLMIN" kolmas matka itäänpäin. "KUNGSHOLM" on SUURIN, UUSIN ja HIENOIN välitöntä Skandinavian liikennettä ylläpitävistä matkustajalaivoista.

New Yorkin kautta matkustaessa ei ole minkäänlaisia vaikeuksia. RUOTSIN AMERIKAN LINJAN konttori MONTREALISSA hankkii läpikulkuviseerauksen maksutta ja vaikeuksitta. Tilatkaa piletti Linjan paikallisasiamieheltä tahi kirjottakaa seuraavilla osoitteilla:

Swedish American Line
1410 STANLEY ST., MONTREAL, QUE.

J. V. Kannasto
BOX 69, SUDBURY, ONT.

The Railroad Lunch
(Lähellä C. N. R:n asemaa)
Huoneita ja ruokaa saatavana joka aika päivästä.
NESTOR PUSKA,
82 Borgia St. - Sudbury, Ont.

Liha- ja Ruokatavara-KAUPPA
NIEMI & VALKEAPÄÄ
Puhelin 844 — Box 524
71 Cedar St. — Sudbury, Ont.

Toht. Roy Brown
Hammaslääkäri
Eatonin ruokatavarakaupan vieressä
Vastaanottoa iltasilla
Sudbury - Ontario
(TL

RUOKALA
Suosittelen yleisön käytettäväksi
Tov.
Mini Aalto
SCHUMACHER — ONTARIO.

SUOMALAINEN
KELLOSEPPÄ
CARL SUNDHOLM (Tr)
248 Queen St. W., Toronto 2, Ont.

Ettekö osaa englantia

tai osaatteko sitä liian vähän? Niin "kovapäistä" suomalaista ei olekaan Kanadassa, jota emme saisi oppimaan laajaa englanninkielen kurssiamme vähemmässä kuin vuoden ajassa. Lähettäkää heti osoitteenne meille (ja 10c postim.), niin me pidämme huolen lopusta. (Tr)

Suomen Kieliopisto,
Terijoki, Suomi.

PALLOHAALI
ja
PARTURI

LINDFORSIN SAUNAN yläkerrassa. Pallot pyörii, tukka lyhenee ja parta siliää. (Tr)

AARO KIVINEN,
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

SIISTIÄ HUONEITA
ja
Ruokaa tarjotaan

HUOM.! Samassa paikassa palveluspaikkoja tytöille välittää

Mrs. Anna Ilomäki,
79 McCaul St., Toronto 2, Ont.

FINNISH BAKERY
Box 39 Schumacher, Ont.
Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti täytetään. (TTL

Parantakaa akuuttiset eli kiihkeät taudit

"LUONNOLLISILLA HOITOTAVOILLA" niin vapaudutte kaikista kroonillisista taudeista. Hinta 50c. HUOM.! Yhden dollarin maksusta vastataan sairaiden kaikkiin kysymyksiin. Kyselytaavakkeiden avulla (joita lähetetään pyydettäessä) järjestetään persoonakohtaisia "HOITO-OHJEITA".
Tilatkaa osoitteella:

Dr. Koski's Health Service,
Box 1197, San Francisco, Calif.

STAR BOTTLING WORKS

K. V. NURMI, omistaja

Box 1028 — Sudbury, Ont. — Phone 946

VALMISTAA PARHAAT JUOMAT SUDBURYN PIIRISSÄ

Timmins, Ont., ilmoituksia

JUOKAA

Lemon and Orange Smash, Goldfield Pale Dry Ginger Ale, y.m. hyviksi tunnettuja pehmeitä juomia.
Tilaukset toimitetaan nopeaan ja huolella.

ORANGE SMASH BOTTLING WORKS
Box 1749. 61 Birch St., N., Timmins, Ont.—Telef. 646 J.—K. A. Merikallio

Alex Koskelan Sauna
Avoinna 4 kertaa viikossa: Keskiviikkona, torstaina, perjantaina ja lauantaina.
Puhelin 696W.
75 REA ST. N. TIMMINS

Timminsin Suomalainen Poikatalo

valmistaa ruokaa ateriloittain ja päivittäin. Järjestyneet voivat jäsenyyteen liittyä.
Box 520
59 Balsam St. Timmins, Ont.

Pukujen tilaus

on edullisin tehdä J. E. Eimekseltä. Lähellä suomalaista haalia.
58-4 Ave. Timmins, Ont.

ILMOITTAKAA VAPAUDESSA

Kirkland Lake, Ont., ilmoituksia

THE FINNISH BAKERY

Valmistaa leipää ja leivoksia. Tarjoaa yleisön käytettäväksi. Ulkolähetykset toimitaan täsmällisesti.

THE FINNISH BAKERY,
Box 229 M. Raitanen, omistaja Kirkland Lake, Ont.

Mitchell Hardware & Supply Ltd.

Katto- ja rakennustarpeita

Connorin Sähkö-pyykinpesukoneita

Huonekaluja

Mitchell Hardware & Supply Ltd.
Kirkland Lake - - Ontario

Robert Lindforsin SAUNA

Avoinna: Keskiviikkona ja perjantaina kello 1 päivällä kello 11 illalla. — Lauantaina kello 1 päivällä kello 6 sunnuntaiaamuun.
Box 23, Kirkland Lake, Ont.

UUSI SAUNA

Avattu yleisön käytettäväksi.

Avoinna:
Tiistaina, keskiviikkona ja perjantaina klo 1:ltä 11:sta
Lauantaina klo 1:sta 1:teen yöllä.
Huom.! Hierontaa ja sairaanhoitoa annetaan.

Mrs. Alma Aarnio
Box 332 — 52 Dan Ave.
KIRKLAND LAKE ONT.

MAITOLIIKE

Suosittelen yleisön käytettäväksi. Maito maukasta ja puhdasta. Kotiin ajo päivittäin.

A. Serenius
Box 727,
Kirkland Lake, Ontario